

Møteinnkalling

Utvalg: Arbeidsutvalget for kommunesammenslåing Ørland og Bjugn kommuner
Møtested: Tinbua, Bjugn rådhus
Møtedato: 14.05.2019
Tid: 16:30

Forfall meldes til postmottak@orland.kommune.no eller på telefon 72 51 40 00, for innkalling av varamedlemmer. Varamedlemmer møter kun ved spesiell innkalling.

Innkalling er sendt til:

<u>Navn</u>	<u>Funksjon</u>	<u>Representerer</u>
Ogne Undertun	Leder	BK-AP
Tom Myrvold	Nestleder	OK-H
Hans Eide	Medlem	BK-SP
Einar Aaland	Medlem	BK-H
Anne Torill Rødsjø	Medlem	BK-AP
Finn Olav Odde	Medlem	OK-SP
Knut Morten Ring	Medlem	OK-AP
Hilde-Kristin Sandvik	Medlem	OK-H

Vel møtt!

Ogne Undertun
Leder

Saksnr	Innhold	Lukket
PS 19/6	Ørland kirkelige fellesråd - lokalisering i nye Ørland kommune	
PS 19/7	Kommunalt næringsavfall	
PS 19/8	Forskuttering av sammenslått oppvekst - milepæler og avklaringer	
PS 19/9	Disponering av tildelte infrastrukturmidler nye Ørland	
PS 19/10	Reglement godtgjøring til folkevalgte nye Ørland kommune	
PS 19/11	Reglement for politiske organer i nye Ørland kommune	

Orienteringer

- Orientering ved prosjektleder nye Ørland kommune

SAKSFRAMLEGG

Saksnr	Utvalg	Møtedato
19/6	Arbeidsutvalget for kommunesammenslåing Ørland og Bjugn kommuner	14.05.2019
	Fellesnemnda - Ørland og Bjugn kommuner	

ØRLAND KIRKELIGE FELLESRÅD - LOKALISERING I NYE ØRLAND KOMMUNE

Prosjektleders innstilling

1. Ørland kirkelige fellesråd lokaliseres i dagens Bjugn rådhus.
2. Ørland sokn tilbys 2 kontor i en kommunal lokalisasjon på Brekstad.
3. Ørland sokn tilbys egnet areal i en kommunal lokalisasjon på Brekstad for å videreføre sjømannskirke, ungdomsklubb og trosopplæring.
4. Nye Ørland kommune informerer på sin hjemmeside om at andre tros og livssynsorganisasjoner kan ta kontakt hvis de har behov for kontorplass.

Sakens bakgrunn og innhold

Det vises til PS 19/15 og vedtak i Fellesnemnda 04.04.19:

«Prosjektleder bes gå i dialog med Kirkelig Fellesråd for å avklare kontorplass, slik at det blir i overensstemmelse med antall årsverk. Siden det er vanskelig å se noe stort behov for nærhet med andre funksjoner, gis prosjektleder større frihet til å plassere denne tjenesten. Fokus på å redusere nødvendig areal og kontorplasser.

Prosjektleder ser og på behovet for kontorplass for andre tros og livssynsorganisasjoner.»

Folkehelsevurdering

Folkehelsemeldingen – Gode liv i eit trygt samfunn Meld. St. 19 (2018-2019) har som hovedmål å skape et samfunn som fremmer helse i hele befolkningen, og viser til at gode nærmiljø viktig.

Administrasjonens vurdering

Etter vedtak i Fellesnemnda 04.04.19 har det vært to møter med henholdsvis prosjektleder for Ørland kirkelige fellesnemnd, og med prosjektleder, leder og representanter fra Ørland kirkelige fellesnemnd. Det legges til grunn de samme prinsipper for lokalisering som for øvrige kommunale enheter jfr. notat og orienteringer i Fellesnemnda 04.04.19 og 25.04.19. Det foreslås ut ifra foreløpig plassering av enheter og fagmiljø i nye Ørland kommune at Ørland kirkelige fellesnemnd lokaliseres på dagens Bjugn rådhus. Det er i tillegg behov for to kontor til sogneprest og sekretær i det sokn fagmiljøet ikke er samlet, på Brekstad. Sokn er den grunnleggende kirkelige forvaltningsenhet. Hvert sokn har egen kirke og eget menighetsråd. I nye Ørland kommune vil det være to sokn, Ørland sokn og Bjugn sokn.

I det videre arbeid involveres Ørland kirkelige fellesråd sammen med andre enheter og tillitsvalgte i prosjektet som gjelder dagens Bjugn rådhus, for en mer detaljert planlegging av

innplassering på kontor, kartlegging av behov for tilpasninger av kontorplasser, og fremdriftsplan for tilpasninger av kontorplasser og tidspunkt for flytting. Administrasjon for nye Ørland kommune vil i dialog med prosjektleder for Fellesnemnda for Ørland kirkelige fellesråd følge opp punkt 2 og 3 i innstillingen som gjelder 2 kontor på Brekstad og egnet areal på Brekstad for å videreføre dagens aktiviteter i Ørland sokn.

Det er viktig at det legges til rette for møteplasser og videreføring av aktiviteter som sjømannskirke, ungdomsklubb, trosopplæring i Ørland sokn og Bjugn sokn. Denne type møteplasser og aktiviteter anses viktig for å redusere ensomhet, forebygge sosial ulikhet og for utvikling av aktivtetsvennlige bo- og nærmiljø og lokalsamfunn. Det er i dag ca 30-40 personer som bruker sjømannskirken, 10-60 personer på ungdomsklubben, og 50-60 personer på trosopplæring i Ørland sokn.

Kirkeloven § 5 viser til at det innenfor kommunens grenser skal være ett kirkelig fellesråd. Endringer i kommunestrukturen medfører også endringer i fellesrådsstrukturen. Fra og med 1. juli 2016 ble inndelingslova kap V og kapittel IV gjort gjeldende ved fellesrådssammenslåinger. I og med at to nye rettssubjekter blir etablert, opphører eksisterende avtaler mellom kommuner og fellesråd fra det tidspunktet sammenslåingen gjelder. I dag foreligger det «Avtale om tjenesteyting mellom Bjugn kirkelige fellesråd og Bjugn kommune» og «Avtale om tjenesteyting mellom Ørland menighetsråd og Ørland kommune». Disse avtalene har kirkelig fellesnemnd fått i mandat til å reforhandle, slik at de kan være klare til den nye kommunen og fellesrådet trer i kraft. Det vil derfor bli utarbeidet en ny avtale som gjelder for nye Ørland kirkelige fellesråd og nye Ørland kommune.

SAKSFRAMLEGG

Saksnr	Utvalg	Møtedato
19/7	Arbeidsutvalget for kommunesammenslåing Ørland og Bjugn kommuner	14.05.2019
	Fellesnemnda - Ørland og Bjugn kommuner	

KOMMUNALT NÆRINGSAVFALL

Arbeidsutvalget Ørland/Bjugn - Prosjektleders innstilling

Arbeidsutvalget fremmer følgende innstilling til Fellesnemnda:

1. Fellesnemnda tilrår at Ørland kommune inngår avtale med virkning fra 01.01.2020 med Fosen Renovasjon IKS om håndtering av kommunens næringsavfall.
2. Det delegeres til prosjektleder å inngå slik avtale samt avtale nødvendige betingelser.

Sakens bakgrunn og innhold

Fosen Renovasjon IKS har etter vedtak i representantskapet for selskapet gjort en henvendelse til alle eierkommunene der de ønsker at selskapet tar over håndtering av næringsavfall fra kommunale bygg. Dette håndteres i dag for alle kommunene bortsett for Ørland av Fosen Renovasjon Næring AS.

Av hensyn til mulighet for igangsetting av dette fra 01.01.20 ber Fosen Renovasjon IKS om at en beslutning om dette blir tatt før sommerferien i år.

Administrasjonens vurdering

Nye Ørland kommune må fra 01.01.2020 inngå ny kontrakt for håndtering av næringsavfall fra kommunale bygg.

Ørland kommune har i dag en avtale som utløper 31.12.2019 med RagnCells for håndtering av dette avfallet, Bjugn kommune har en tilsvarende avtale med Fosen Renovasjon Næring AS som ble overtatt etter konkursen i Retura ST.

Beregninger som er gjort av Fosen Renovasjon IKS når det gjelder kostnader viser at Fosen Renovasjon IKS vil være i stand til å levere disse tjenestene til konkurransedyktig pris. For Bjugns del vil det bety en reduksjon på ca 30 % i forhold til det som i dag betales til Fosen Renovasjon Næring AS. For Ørland vil tjenestene kunne leveres til en begrenset prisøkning sammenlignet med det som i dag betales til RagnCells.

Fosen Renovasjon IKS har gjennom advokatfirmaet Wiersholm AS fått avklart at disse tjenestene kan anskaffes som en direkteanskaffelse basert på unntak for utvidet egenregi fra regelverk om offentlig anskaffelser.

Fosen Renovasjon IKS har i sitt saksframlegg for representantskapet kommet med gode argumenter for at kommunenes næringsavfall bør håndteres av samme aktør som håndterer det private husholdningsavfallet der selvkostprinsippet legges til grunn.

Administrasjonen vil på bakgrunn av dette tilrå at Nye Ørland kommune fra 01.01.2020 inngår avtale med Fosen Renovasjon IKS om håndtering av kommunenes næringsavfall.

Vedlegg:

- 1 Representantskapsmøte SAK 05 Kommunalt Næringsavfall
- 2 Svar fra KS Bedrift på spørsmål om kommunalt næringsavfall
- 3 Notat fra advokatfirmaet Wiersholm av 10.02.2016
- 4 Brev fra Fosen renovasjon til Ørland kommune av 25.06.2018
- 5 Brev fra Fosen renovasjon til Bjugn kommune av 25.06.2018

SAK 05/18 KOMMUNALT NÆRINGSAVFALL

Framlegg:

Styret anbefaler følgende framlegg til representantskapet:

1. Representantskapet anbefaler eierkommunene å benytte eget renovasjonsselskap, Fosen Renovasjon IKS, som leverandør av renovasjonstjenester på kommunalt næringsavfall.
2. Dette gjøres som en direkteanskaffelse basert på unntak for utvidet egenregi fra regelverk om offentlig anskaffelser.

Innstilling:

1. Representantskapet anbefaler eierkommunene å benytte eget renovasjonsselskap, Fosen Renovasjon IKS, som leverandør av renovasjonstjenester på kommunalt næringsavfall.
2. Dette gjøres som en direkteanskaffelse basert på unntak for utvidet egenregi fra regelverk om offentlig anskaffelser.

Vedtak:

1. Representantskapet anbefaler eierkommunene å benytte eget renovasjonsselskap, Fosen Renovasjon IKS, som leverandør av renovasjonstjenester på kommunalt næringsavfall.
2. Dette gjøres som en direkteanskaffelse basert på unntak for utvidet egenregi fra regelverk om offentlig anskaffelser.

Vedlegg:

Vedlegg 10 E-post fra KS-bedrift ang enerett/egenregi

Vedlegg 11 Utredning om tildeling av kommunalt næringsavfall

Status for kommunalt næringsavfall i dag:

Med kommunalt næringsavfall menes det avfallet som kommunene produserer som ligner husholdningsavfall. Dette vil typisk være det daglige avfallet som produseres på skoler, barnehager, sykehjem, rådhus etc.

I dag leverer Fosen Renovasjon Næring AS renovasjonstjenester på kommunalt næringsavfall til 3 av 4 eierkommuner.

I 2014 la Ørland kommune tjenesten ut på anbud som ble vunnet av RagnSells.

Rammevilkår:

Stortinget har flere vedtak ang. stortingsmelding 45 – *Avfall som ressurs – Avfallspolitik og sirkulær økonomi*. Noen av de mest aktuelle vedtakene er gjengitt under:

- Vedtak 480
Stortinget ber regjeringen sette nasjonale mål for avfallsforebygging, materialgjenvinning og gjenbruk i tråd med EUs sirkulære økonomipakke.

- Vedtak 485
Stortinget ber regjeringen stille krav til utsortering og materialgjenvinning av plast og matavfall fra husholdninger og lignende avfall fra næringslivet.
- Vedtak 486
Stortinget ber regjeringen utrede og legge til rette for at alt avfall fra offentlige tjenester og andre som produserer avfall som likner husholdningsavfall, skal ha de samme kravene til materialgjenvinning i norsk regelverk som husholdningsavfall.

Vedtak 480 viser til EUs sirkulære økonomipakke som har foreslått følgende:

- Materialgjenvinning:
 - 55% innen 2025
 - 60% innen 2030
 - 65% innen 2035
- 75% materialgjenvinning av emballasjeavfall innen 2030.
- Obligatorisk utsortering av matavfall innen 2023.

Mulighet til å tildele renovasjonstjenester til eget IKS i egenregi

Kommuner har mulighet til unntak fra regelverk om offentlig anskaffelser. Dette kan enten gjøres ved tildeling av enerett eller gjennom egenregi. Basert på vedlagte utredninger anbefales bruk av utvidet egenregi.

Vurderinger:

Det skjer store endringer i kommunestrukturen på Fosen. Rissa og Leksvik er slått sammen til Indre Fosen. Ørland og Bjugn skal slås sammen, og tilsvarende skal Åfjord og Roan slås sammen. De nye kommunene må ta aktive valg angående flere tjenester som blant annet kommunalt næringsavfall.

Som beskrevet i saksopplysningene vil det bli satt krav til økt materialgjenvinning og utsortering av matavfall fra kommunalt næringsavfall. Fosen Renovasjon IKS deltar i prosjektet SESAM ettersorteringsanlegg som vil være med å øke materialgjenvinningsgraden vesentlig, samt sørge for oppfyllelse av kravet til materialgjenvinning av emballasje. I tillegg har Fosen Renovasjon IKS vedtatt utsortering av matavfall i egen dunk. Ved å benytte Fosen Renovasjon IKS vil man sikre en lik håndtering som avfallet fra husholdningene.

Som beskrevet over håndteres mye av det kommunale næringsavfallet allerede gjennom Fosen Renovasjon Næring AS (FRN). Fosen Renovasjon Næring AS leverer avfallet til Fosen Renovasjon IKS. Det kommunale næringsavfallet fra FRN bidrar til å holde avfallsvolumene oppe og dermed gi bedre forutsetninger for gode nedstrømsavtaler.

Før konkursen til RenoNorden hadde FRN AS en egen avtale med RenoNorden på innsamlingstjenesten. Etter konkursen tok Fosen Renovasjon IKS over innsamlingen, og FRN kjøper nå denne tjenesten fra Fosen Renovasjon IKS. Også her vil evt. bortfall av kommunalt næringsavfall føre til dårligere utnyttelse av bilparken, og dermed føre til høyere kostnader for husholdningene.

Det kommunale næringsavfallet utgjør en betydelig andel av avfallet til Fosen Renovasjon IKS. Å sikre stabilitet og forutsigbarhet på avfallsmengdene er en forutsetning for god og effektiv drift. Det er også en forutsetning for å kunne satse på videreutvikling av selskapet, som igjen kan bidra til lokale arbeidsplasser.

Tildeling i egne regi vil føre til et nytt selvkostområde for Fosen Renovasjon IKS. Pr i dag har selskapet to selvkostområder; renovasjon husholdning og slam. I tillegg har selskapet eget regnskap for næring som ikke er underlagt selvkost. Siden en evt. tjeneste fra Fosen Renovasjon IKS skal leveres til selvkost, vil det føre til en lavere kostnad for de kommunene som benytter Fosen Renovasjon Næring. Det er ikke beregnet detaljerte priser på denne tjenesten, men det vil være en naturlig del av det videre arbeidet dersom dette er interessant for kommunene.

Som de vedlagte utredningene viser, er dette en juridisk akseptert løsning. Med en slik avklaring vil det være et naturlig valg for kommunene å benytte eget renovasjonsselskap til denne tjenesten.

Fra: [Håkon Andreas Riegels](#)
Til: [Sørås Ola](#)
Emne: SV: Kommunalt næringsavfall
Dato: mandag 5. februar 2018 15:10:29
Vedlegg: [notat-om-utvidet-egenregi.pdf](#)

Hei Ola,

Beklager sent svar.

Jeg har forsøkt å oppsummere vesentlige forskjeller i tildeling av enerett og bruk av utvidet egenregi under. Om noe er uklart så slå gjerne på tråden, så kan vi diskutere oss gjennom det.

Når det gjelder forskjellen på alternativ 2 og 3 er den praktiske siden for FR IKS antakelig ikke så forskjellig. Den største forskjellen ligger nok i muligheten til å tildele enerett til et selskap, for eksempel FR Næring AS, som har mer enn 20 % av virksomheten rettet mot andre enn eierkommunene. Dersom man vil at FR IKS skal kunne videredelegere ansvar for kommunalt næringsavfall må man også benytte enerett.

-

Unntaket for enerett, jf. 2-3 :

For å tildele enerett er det et vilkår at den som blir tildelt enerett er å anse som et *offentligrettslig organ*, jf. anskaffelsesforskriften § 1-2. Spørsmålet må besvares etter en helhetsvurdering, der man særlig ser hen til selskapets aktivitet, omsetning og formål. Det er altså ikke et 80/20 % krav for at selskapet skal kunne tildeles enerett (slik det er for egenregi). Dersom selskapet ikke er å anse som et offentligrettslig organ etter anskaffelsesforskriften kan tildeling av enerett ikke benyttes.

Tildeling av enerett begrunnes i allmenhetens behov. Det er viktig at kommunene selv kan bestemme hvordan og hvor eget næringsavfall skal håndteres ut fra miljø- og klimamessige målsettinger. Mulighet for tildeling av enerett for kommunalt næringsavfall kan også bidra til å sikre kontinuitet og tilstrekkelig kapasitet for den kommunale innsamlingen og behandlingen. Samlet gir dette argumenter for at tildeling enerett på kommunalt næringsavfall er mulig dersom eneretten kan begrunnes ut fra miljøhensyn, og eventuelt også ut fra hensynet til planlegging og dimensjonering av kommunens avfallshåndtering. I tillegg må det gjøres en konkret vurdering av om enerettstildelingen er forenelig med EØS-avtalens regler, herunder reglene om fri bevegelse og konkurransereglene.

Jo større andel av virksomheten som har industriell eller forretningsmessig karakter jo mindre sannsynlig er det at selskapet kan tildeles enerett. Dersom virksomheten er utsatt for en sterk konkurranse fra andre aktører, trekker også dette i retning av at virksomheten ikke omfattes av anskaffelsesreglene som offentligrettslig organ.

Innsamling og behandling av det kommunale næringsavfallet kan anses å høre innunder allmenhetens behov, jf. også miljø- og klimamessige krav og målsettinger som kommunene er bundet av. Det legges til grunn at eierkommunene kan tildele enerett til å samle inn og håndtere det kommunale næringsavfallet dersom dette kan begrunnes konkret i miljømessige hensyn og det kan dokumenteres en miljøgevinst, og eneretten ikke er i strid med andre EØS-regler. Det må treffes gyldig vedtak om dette i eierkommunene, og vedtakene må være kunngjort offentlig. Disse vilkårene gjelder ikke for utøvelse av egenregi.

Det må gjøres oppmerksom på at det for tiden verserer en klagesak til ESA på nettopp tildeling av enerett i fbm kommunalt næringsavfall. Jeg fikk fra ESA nettopp bekreftet at det vil ta enda noe tid(startet i 2015) før denne er avgjort. Det kan være greit å ha dette i mente når man vurderer hvilken løsning man bør velge.

KS bedrift har tidligere fått tildeling av enerett på kommunalt næringsavfall vurdert av professor Hjelmeng. Du finner utredningen her: <http://www.ksbedrift.no/media/1829/kommunale-enerettigheter-i-avfallssektoren.pdf>

Unntaket for utvidet egenregi, jf. § 3-1.:

For egenregi er det to sentrale vilkår som må være oppfylt. Det ene er kontrollkriteriet: eier må utøve en kontroll med leverandørselskapet som tilsvarer kontrollen oppdragsgiver har med egen virksomhet. (For IKS er det tilstrekkelig med felles kontroll). Det andre kriteriet er aktivitetskriteriet. Dette tilsier at den vesentligste delen av leverandørens aktivitet må være knyttet til de kontrollerende oppdragsgivere. Aktivitetskravet er i dag satt til 80/20. Det legges til grunn at en kommune selv må kunne bestemme hvem/hvordan eget avfall skal håndteres. Vi har tidligere fått dette vurdert av advokat Morten Goller, du finner notatet vedlagt som PDF.

Oppsummert:

Bruk av utvidet egenregi, jf. anskaffelsesforskriftens § 3-1, egner seg godt dersom leverandøren i hovedsak har sin aktivitet rettet mot eierkommunene, 80/20 % (aktivitetskriteriet) og man har kontroll tilsvarende egen virksomhet over leverandøren. Håndtering av det kommunale næringsavfallet vil utgjøre en del av de 80 %. Ved bruk av egenregi kan det ikke være private på eiersiden hos leverandøren. Man slipper ved bruk av egenregi å begrunne valget på samme måte som man må ved tildeling av enerett.

Reglene om enerett fremgår av anskaffelsesforskriften § 2-3. Det er ikke så strenge til at leverandøren må i hovedsak ha sin aktivitet rettet mot eierkommune. Det er allikevel et krav at leverandøren må falle inn begrepet offentligrettslig organ etter forskrift om offentlig anskaffelse. Dette tilsier at hovedaktiviteten ikke bør være markedsmessig, men det er ikke et 80/20 % krav. Dersom kommunen ønsker å åpne for videredelegering av enerett til andre leverandører (for eksempel datterselskap) må en benytte enerettsunntaket. Ved tildeling av enerett må det fattes et vedtak om tildeling og vedtaket må begrunnes(se over.)

Med beste hilsen,

Håkon

Håkon Andreas Riegels

Advokatfullmektig

KS Bedrift

E-post E-mail: hakon.riegels@ksbedrift.no

Mobil Cellular: (+47) 468 92 872

<http://www.ks-bedrift.no>

SAMFUNNSANSVARLIG FORRETNINGSDRIFT

Corporate Social Responsibility

Følg oss på [Twitter](#) og [Facebook](#)

Fra: Sørås Ola [mailto:Ola@fosen.renovasjon.no]

Sendt: mandag 5. februar 2018 09.52

Til: Håkon Andreas Riegels <Hakon.Riegels@ksbedrift.no>

Emne: Kommunalt næringsavfall

Hei

Vi snakket sammen rett før jul. Om jeg husker rett skulle du sende over noen vurderinger rundt kommunalt næringsavfall. Har du rukket å se på denne saken?

Med vennlig hilsen

Ola Sørås

Daglig leder Fosen Renovasjon IKS

www.fosenrenovasjon.no

Ola.Soras@fosen.renovasjon.no

97161312

Hei Kristine

Takk for rask tilbakemelding.

God jul og godt nytt år.

Mvh

Ola

Fra: Kristine von Hanno [mailto:Kristine.Von.Hanno@ksbedrift.no]

Sendt: onsdag 20. desember 2017 13:17

Til: Sørås Ola <Ola@fosen.renovasjon.no>

Emne: SV: Spørsmål om kommunalt næringsavfall

Hei Ola,

Her er det intet enkelt svar blant annet på grunn av pågående avklaringer i ESA.

Vår advokatfullmektig Håkon Andreas Riegels vil kontakte deg i løpet av kort tid for å utdype litt mer om temaet.

Benytter anledningen til å ønske deg og dine en riktig god jul og et godt nytt år!

Med vennlig hilsen
Kristine von Hanno
Næringspolitisk rådgiver KS Bedrift Avfall
Mobil: 416 98 596

KS Bedrift
SAMFUNNSANSVARLIG FORRETNINGSDRIFT
Corporate Social Responsibility
www.ksbedrift.no

Fra: Sørås Ola [<mailto:Ola@fosen.renovasjon.no>]
Sendt: onsdag 20. desember 2017 12.13
Til: Kristine von Hanno <Kristine.Von.Hanno@ksbedrift.no>
Emne: Spørsmål om kommunalt næringsavfall

Hei

Fosen Renovasjon IKS (FR IKS) er i dag organisert på tilsvarende måte som mange andre IKS. Fosen Renovasjon Næring AS (FRN AS) ble opprettet i 2014 og er 100% eid av FR IKS.

FR IKS utfører husholdningsrenovasjon for helårsboliger og fritidsboliger i eierkommunene (Rissa, Åfjord, Bjugn og Ørland). I tillegg utfører vi tømning av slamavskillere i eierkommunene og 3 andre kommuner.

FRN AS tilbyr renovasjonstjenester for næringslivskunder. FRN AS har avtale med FR IKS hvor FR IKS utfører noen innsamlingstjenester og behandling av noen avfallsfraksjoner.

3 av eierkommunene har i dag avtaler med FRN AS for kommunalt næringsavfall. Dette er gamle avtaler som løper. Den siste eierkommunen har avtale med Ragn Sells.

Jeg har fått oppdrag fra styret og representantskapet å legge fram en sak som viser mulighetene for kommunenes næringsavfall, samt fordeler og ulemper for kommuner og FR. Jeg har lest saken som ligger på hjemmesiden deres (<http://www.ksbedrift.no/bransjer/avfall/ansvar-og-roller/enerett-interkommunalt-samarbeid/kommunene-har-rett-til-aa-bestemme-over-eget-naeringsavfall/>). Men lurer på om dere kan utdype dette litt.

Slik jeg forstår dette, har kommunene 3 muligheter:

1. Følge anskaffelsesregelverket (kjøpe tjenesten etter anbud)
 2. Fosen Renovasjon IKS utfører innsamling og behandling i utvidet egenregi
 3. Tildel Fosen Renovasjon IKS enerett
- Kan dere si noe om forskjellen på alternativ 2 og 3 både fra kommunenes ståsted og for FR IKS?
 - For utvidet egenregi står det et kriterie om at 80% av aktiviteten må være for de kontrollerende oppdragsgiverne. Vil det kommunale næringsavfallet være med i disse

80%.

- Finnes det noe tilsvarende krav dersom oppgaven tildeles med enerett?

Med vennlig hilsen

Ola Sørås

Daglig leder Fosen Renovasjon IKS

 www.fosenrenovasjon.no

 Ola.Soras@fosen.renovasjon.no

 97161312

Notat

Til: KS Bedrift v/Tone Molvær Berset

Fra: Advokatfirmaet Wiersholm AS v/Morten Goller og Kristin Hallsjø Aarvik

Ansv. advokat: Morten Goller

Dato: 10. februar 2016

Vurdering av regelverket om offentlige anskaffelser – Unntaket for utvidet egenregi etter gjeldende rett og bestemmelser i nytt anskaffelsesdirektiv 2014/24/EU

1. INNLEDNING

KS Bedrift har bedt Wiersholm om en vurdering av hvorvidt kommuner lovlig kan velge å tildele kontrakt for håndtering av kommunalt næringsavfall, dvs. avfall fra kommunenes egne bygg, skoler, sykehjem mv., til kommunale avfallsselskap uten kunngjøring og anbudskonkurranse i medhold av unntaket om utvidet egenregi.

De kommunale avfallsselskapene har ansvaret for håndtering av husholdningsavfall, dvs. avfall fra private husholdninger i kommunen. Denne oppgaven er pålagt kommunen ved lov, jf. forurensningsloven § 30 mv. Kommuner har enerett til å håndtere husholdningsavfall, men kommunen skal ikke ta avfallsgebyr som overstiger kommunens kostnader, jf. forurensningsloven § 34.

Kommuner er ikke pålagt å samle inn avfall fra næringsvirksomhet. Kommuner kan imidlertid gjennom de kommunale avfallsselskapene også håndtere næringsavfall. Dette gjøres da i konkurranse med andre aktører i avfallsmarkedet, og kommunen kan beregne fortjeneste når den tilbyr virksomheter innsamling av slikt avfall.

EU vedtok 26. mars 2014 nye anskaffelsesdirektiv for klassisk sektor og forsyningssektorene, hhv. direktiv 2014/24/EU og direktiv 2014/25/EU. I tillegg er det vedtatt et helt nytt direktiv for konsesjonskontrakter, direktiv 2014/23/EU.

I de nye direktivene har man lovfestet unntaket fra anskaffelsesregelverket for utvidet egenregi, og for øvrig offentlig-offentlig samarbeid. Disse reglene er ellers utviklet gjennom EU-domstolens praksis. Bestemmelsene er i stor grad sammenfallende med gjeldende rett, men på enkelte punkter innføres det endringer fra gjeldende rett. Bestemmelsene presiserer og klargjør også enkelte uavklarte spørsmål.

Direktivene skal gjennomføres i norsk rett, og unntaksreglene vil derfor få betydning for norske kommuners valg med hensyn til å løse oppgaver gjennom interkommunalt samarbeid og gjennom kommunalt eide selskap.

Forslag til nye forskrifter ble sendt ut på høring i mars 2015. I forslag til ny forskrift om offentlige anskaffelser er direktivsunntakene tatt inn i ny §§ 2-8 til 2-11. De nye forskriftene blir trolig gjennomført sommeren 2016. Wiersholms vurdering av reglene for utvidet egenregi bygger derfor på bestemmelsene i de nye direktivene, forslag til ny forskrift om offentlige anskaffelser, samt rettspraksis etter gjeldende rett.

2. OPPSUMMERING

Etter vår vurdering vil et kommunalt avfallsselskap på nærmere vilkår kunne tildeles kontrakter om håndtering av kommunalt næringsavfall i egenregi.

Vilkårene fra EU-domstolens praksis, herunder kontrollkriteriet og aktivitetskriteriet, er videreført i direktivet. Om et avfallsselskap tilfredsstiller vilkårene for å benytte unntaket om utvidet egenregi, beror derfor på en konkret vurdering av bl.a.:

- i hvilken utstrekning kommunen kan utøve bestemmende innflytelse over både strategiske mål og viktige beslutninger i selskapet (dette vil bero på organisering, eierbeføyelser mv.) – alene eller i fellesskap med øvrige deltakerkommuner;
- i hvilken utstrekning selskapet kan opptre selvstendig fra kommunen eller øvrige deltakerkommuner;
- i hvilken utstrekning selskapets aktivitet er rettet mot kommunen eller deltakerkommunene; og
- i hvilken grad selskapet er markedsorientert.

Dette er nærmere drøftet i det følgende.

I det nye direktivet, samt forskriften som gjennomfører direktivet i norsk rett, er unntaket om utvidet egenregi regulert i ulike bestemmelser. Hvilken bestemmelse som er aktuell beror på om kommunen alene utøver kontroll over selskapet som skal tildeles kontrakt, eller om kontroll utøves i fellesskap med øvrige deltakerkommuner. Rettspraksis tilsier at det generelt skal svært lite til for at en kommune kan anses å oppfylle kontrollkriteriet sammen med andre kommuner, men det må gjøres en konkret vurdering i hvert enkelt tilfelle, med utgangspunkt i de beføyelser den aktuelle kommunen har over oppdragstaker.

Vurderingen av om oppdragstaker utfører minst 80 % sin aktivitet for kommunen må avgjøres ut i fra det konkrete selskapets aktivitet. Om kontrakt for håndtering av det kommunale næringsavfallet kan tildeles et kommunalt selskap direkte vil derfor bero på hvordan de *ulike enhetene som håndterer avfall* er organisert.

Dersom f.eks. et interkommunalt avfallsselskap *primært håndterer husholdningsavfall*, er det mulig at dette kan tildeles oppdraget med å *håndtere kommunens eget næringsavfall* i egenregi. Et interkommunalt selskap som *primært håndterer næringsavfall* i konkurranse med andre vil imidlertid neppe oppfylle vilkårene for utvidet egenregi. Dette selskapet vil ikke rette minst 80 % av sin aktivitet mot kommunen. Det er aktiviteten til selskapet som tildeles kontrakt (oppdragstaker) som må vurderes, og for å oppfylle aktivitetskriteriet er det ikke tilstrekkelig at morselskap eller datterselskap til oppdragstaker utøver store deler av sin aktivitet for kommunen.

3. EGENREGI

3.1 Utgangspunktet

Kommunen står fritt til å dekke sine behov for varer og tjenester ved å ta i bruk ressurser i egen organisasjon (omtalt som egentlig egenregi¹). Kommuner kan derfor utføre tjenester ved bruk av kommunens egen organisasjon uten at dette er omfattet av anskaffelsesregelverket; det inngås ikke en gjensidig bebyrdende avtale mellom to juridiske personer. En etat i kommunen som håndterer husholdningsavfall kan derfor håndtere kommunens eget næringsavfall uten at dette reiser spørsmål i forhold til anskaffelsesreglene.

Spørsmålet om i hvilken utstrekning offentlige oppdragsgivere som kommuner kan dekke sin etterspørsel ved å samarbeide med et annet rettssubjekt, f.eks. en annen kommune

¹ EU-domstolens avgjørelse i sak C-26/03 (*Stadt Halle*)

eller selskaper/enheter organisert som egne rettssubjekt, har vært omdiskutert i anskaffelsesretten. Tidligere direktiv regulerte ikke spørsmålet.

Som utgangspunkt skal regelverket følges når oppdragsgiver inngår avtale om ytelse av varer eller tjenester mv. *med en selvstendig oppdragstaker*, eller samarbeider med *annen selvstendig offentlige aktør*. EU-domstolen har imidlertid anerkjent at medlemsstater må ha frihet til å organisere offentlig sektor på den måten de finner hensiktsmessig. På denne bakgrunn har EU-domstolen gjennom sin praksis utviklet to hovedunntak fra regelverket.

For det første har EU-domstolen utviklet unntaket for *utvidet egenregi*, hvor unntaket for egenregi på visse vilkår også omfatter kontrakter som tildeles til et annet rettssubjekt². Tradisjonelt er unntaket anvendt ved kontraktstildelinger fra eierkommune til et selskap kommunen selv eier (omtalt som vertikalt, eller institusjonalisert, samarbeid).

For det andre har EU-domstolen utviklet et unntak for ikke-institusjonalisert (horisontalt) samarbeid,³ som kan benyttes f.eks. der to kommuner samarbeider om felles oppgaver.

De nye direktivene lovfester for første gang de ulike unntakene. I dette notatet vurderer vi i hvilken utstrekning kommuner kan benytte kommunale avfallsselskap til å håndtere kommunens eget næringsavfall med hjemmel i førstnevnte unntak, i lys av det nye anskaffelsesdirektivet, forslag til ny forskrift om offentlige anskaffelser og rettspraksis.

Unntaket for utvidet egenregi er inntatt i art. 12 nr. 1 til nr. 3 i direktivet⁴. Art. 12 nr. 4 lovfester unntaket for ikke-institusjonalisert (horisontalt) samarbeid. Den aktuelle bestemmelsen i direktivet for klassisk sektor, art. 12, er i sin helhet inntatt i Vedlegg 1.

Art. 12 nr. 1 gjelder unntaket for utvidet egenregi der oppdragsgiver (kommunen) kan utøve kontroll over oppdragstaker på selvstendig grunnlag. Art. 12 nr. 2 gjelder utvidet egenregi ved horisontale og omvendt vertikale forhold, dvs. der oppdragsgiver ønsker å tildele kontrakt til mor- eller datterselskap. Art. 12 nr. 3 gjelder unntaket for utvidet egenregi der flere oppdragsgivere (kommuner) kontrollerer oppdragstaker i felleskap.

Unntakene er inntatt i forslag til ny forskrift til offentlige anskaffelser. De nye bestemmelsene i §§ 2-8 til 2-11 er inntatt del I – Alminnelige bestemmelser. Forskriften § 2-8 (1) tilsvare art. 12 nr. 1, § 2-8 (3) tilsvare art. 12 nr. 2, mens § 2-9 tilsvare art. 12 nr. 3. Art. 12 nr. 4 om samarbeidsavtaler er gjennomført i forskriften § 2-10. De aktuelle bestemmelsene i forslag til ny forskrift om offentlige anskaffelser er i sin helhet inntatt i Vedlegg 2.

Om unntaket for utvidet egenregi kommer til anvendelse på tildeling av kontrakt fra kommunen til det kommunale avfallsselskapet kan derfor bero på om avfallsselskapet *kontrolleres* av en kommune, eller flere kommuner sammen.

Om kontrollkriteriet konkret er oppfylt – enten selskapet er kontrollert av en kommune eller flere kommuner i felleskap – kan også bero på om avfallsselskapet som tildeles kontrakt er organisert som et kommunalt foretak, IKS eller aksjeselskap.

Den konkrete organiseringen vil variere fra kommune til kommune. KS Bedrift har forklart at det er vanlig at kommuner i felleskap etablerer et interkommunalt selskap (IKS) som håndterer husholdningsavfallet i deltakerkommunene. Håndteringen av næringsavfall er imidlertid ofte skilt ut i egne selskap, ofte som datterselskap (IKS, aksjeselskap mv.) til IKS. Et IKS kan også ha flere datterselskap som håndterer hhv. husholdningsavfall, næringsavfall, transport mv., dvs. at selskapet som håndterer husholdningsavfall og selskapet som håndterer næringsavfall er kontrollert av samme selskap.

² Jf. bl.a. EU-domstolens sak C-107/98 (*Teckal*) og etterfølgende praksis

³ Jf. bl.a. EU-domstolens sak C-480/06 (*Stadtreinigung Hamburg*) og etterfølgende praksis

⁴ Tilsvarende bestemmelser finnes i forsyningsdirektivet art. 28 nr. 1 til 3 og konsesjonskontraktordirektivet art. 17 nr. 1 til 3

Hvordan de kommunale avfallsselskapene er organisert, og særlig om det er samme selskap som håndterer husholdningsavfall og næringsavfall er av betydning for vurderingen av om unntaket for utvidet egenregi kan benyttes. I notatet har vi prøvd å skissere ulike scenario. I vurderingen må det imidlertid alltid tas utgangspunkt i de konkrete faktiske omstendigheter for den kommunen som ønsker å benytte unntaket.

4. UTVIDET EGENREGI – RETTSPRAKSIS

4.1 Kontrollkriteriet og aktivitetskriteriet

De nye bestemmelsene i direktivet er begrunnet i behovet for klarhet og forutberegnelighet. Bestemmelsene bygger på EU-domstolens rettspraksis, og skal leses i lys av denne.⁵

Utgangspunktet i rettspraksis blir derfor kort redegjort for under. Vi går deretter gjennom de nye bestemmelsene og foretar en vurdering av kommunenes adgang til å benytte unntaket i lys av disse bestemmelsene.

EU-domstolen har i sin praksis oppstilt to vilkår som begge må være oppfylt for at unntaket for egenregi skal komme til anvendelse når kontrakt inngås mellom to selvstendige rettssubjekt, dvs. ved utvidet egenregi.

4.2 Kontrollkriteriet

For det første må oppdragsgiveren utøve en kontroll over leverandørselskapet (heretter omtalt som oppdragstaker) som tilsvarer kontrollen som oppdragsgiver har over egen virksomhet ("kontrollkriteriet").

Dersom flere kommuner eier et selskap sammen, har EU-domstolen akseptert at den påkrevde kontrollen utøves av dem i felleskap⁶.

I sak C-182/11 (*Econord*) tilføyde imidlertid EU-domstolen at i tilfeller av felles kontroll over en oppdragstaker må det kreves at den enkelte kommune har en innflytelse som gjør det mulig å ta del i den kontrollen som deltakerkommunene i felleskap utøver.⁷

4.3 Aktivitetskriteriet

For det andre må *den vesentligste delen* av leverandørens aktivitet være knyttet til den eller de kontrollerende oppdragsgivere ("omsetningskriteriet" eller "aktivitetskriteriet").⁸

I praksis har EU-domstolen akseptert at annen aktivitet utgjør 10 til nærmere 20 prosent. I nytt anskaffelsesdirektiv art. 12 nr. 1 bokstav (b) kodifiseres aktivitetskravet til 80 %, dvs. at annen aktivitet enn den rettet mot kommunen ikke kan utgjøre mer enn 20 % av oppdragstakers virksomhet.

I tilfeller hvor kontrollkriteriet er oppfylt gjennom felles kontroll med oppdragstaker må aktivitetskriteriet vurderes ut fra hvor mye av oppdragstakers aktivitet som er rettet mot eierkommunene i felleskap⁹.

⁵ Fortalen til direktivet punkt 3.1

⁶ Jf. bl.a. sak C-324/07 (*Coditel Brabant*) og sak C-573/07 (*Sea*)

⁷ Til tross for at kommunenes her hadde helt marginale eierandeler (0,00057 %) utelukket ikke EU-domstolen at de likevel hadde mulighet til å ta del i kontrollen med oppdragsgiver. Bakgrunnen var aksjonæravtale som gav dem rett til å bli hørt, utnevne representant til selskapets tilsynsråd og, sammen med 34 andre deltakende kommuner med tilsvarende små eierandeler, utnevne et medlem til styre mv.

⁸ Jf. sak C-107/98 (*Teckal*)

⁹ Jf. sak C-340/04 (*Carbotermo*)

5. UNNTAKET FOR UTVIDET EGENREGI ETTER BESTEMMELSENE I NYTT ANSKAFFELSESDIREKTIV

5.1 Art. 12 nr. 1 (§ 2-8 (1)) – Individuell kontroll over oppdragstaker

Det følger av ny art. 12 nr. 1 / ny § 2-8 (1) at en kontrakt som tildeles fra en offentlig oppdragsgiver til en selvstendig oppdragstaker faller utenfor anskaffelsesregelverket dersom tre kumulative vilkår er oppfylt:

- (a) oppdragsgiver utøver kontroll over oppdragstaker som svarer til den kontroll oppdragsgiver utøver over egen virksomhet;
- (b) oppdragstaker utfører mer enn 80 % av sin aktivitet for oppdragsgiver, eller andre rettssubjekter som oppdragsgiver kontrollerer;
- (c) som det ikke er direkte private kapitalandeler i.

I direktivet er det oppstilt enkelte unntak fra (c), som det vil bli redegjort for under, men i utgangspunktet vil direkte private eierinteresser i oppdragstaker innebære at unntaket for utvidet egenregi ikke kommer til anvendelse.

Art. 12 nr. 1 (§ 2-8) kommer til anvendelse der den aktuelle oppdragsgiveren utøver kontroll, dvs. kommunen har kontroll over avfallsselskapet på egenhånd. Dersom kommunen utøver kontroll over avfallsselskapet med andre kommuner i felleskap, kan art. 12 nr. 3 (§ 2-9) komme til anvendelse. Forskjellene på disse bestemmelsene er behandlet under.

At art. 12 nr. 1 kommer til anvendelse der en kommune er i stand til å utøve kontroll over oppdragstaker alene innebærer ikke oppdragstaker må være heleid av kommunen. Dersom kommune A f.eks. eier 90 % av oppdragstaker, mens kommune B eier 10 %, vil det være naturlig å drøfte om kommune A kan tildele kontrakt til oppdragstaker direkte etter art. 12 nr. 1, mens det for kommune B bør tas utgangspunkt i art. 12 nr. 3 om felles kontroll.

For begge må det foretas en konkret vurdering av om kontrollkriteriet er oppfylt.

5.1.1 Kontrollkriteriet

Kontrollkriteriet i art. 12 nr. 1 bokstav (a) innebærer at oppdragsgiver må utøve:

"a control which is similar to that which it exercises over its departments".

Art. 12 nr. 1 annet ledd presiserer kontrollkriteriet nærmere. Oppdragsgiver skal anses å utøve nødvendig kontroll dersom oppdragsgiver utøver:

"a decisive influence over both strategic objectives and significant decisions of the controlled legal person".

Kommunen utøver m.a.o. kontroll dersom kommunen utøver bestemmende innflytelse over både strategiske mål og viktige beslutninger i oppdragstaker.

Dette er sammenfallende med EU-domstolens praksis, og ved vurderingen av kontrollkriteriet og hvilke momenter som inngår i denne, må det tas utgangspunkt i denne.

Momenter er f.eks.:

- eierskap i oppdragstakers virksomhet;
- hvordan oppdragstaker er organisert (organisasjonsmodell);
- oppdragsgivers representasjon i oppdragstakers styre/ledelse;
- oppdragsgivers kontroll og tilsyn med oppdragstakers virksomhet;
- oppdragsgivers beføyelser over oppdragstaker.

Den mest praktiske kontrollen kommunen kan ha er gjennom eierskap i avfallsselskapene, men dette medfører ikke at kontrollkriteriet automatisk er oppfylt.¹⁰ Det må foretas en konkret vurdering av den faktiske kontroll og tilsyn med oppdragstaker som kommunen utøver, f.eks. gjennom representasjon i styret, ledelsen mv. Dette kan avhenge av hvordan selskapet er organisert. Kontrollkriteriet og forholdet til aksjeloven, lov om interkommunale selskap er behandlet kort i punkt 6.2.

5.1.2 Markedsorientering

I tillegg til å undersøke om oppdragstaker er underlagt kommunens kontroll, har EU-domstolen også vurdert oppdragstakers markedsorientering, jf. sak C-324/07 (*Coditel Brabant*) og C-573/07 (*Sea*).¹¹ EU-domstolen vurderte her hvilket formål oppdragstaker forfulgte, med utgangspunkt i de lover og vedtekter mv. som regulerte selskapets virksomhet.

I begge avgjørelsene ble det vektlagt at formålet med oppdragstakers virksomhet ikke gikk lenger enn å forfølge *medlemskommunenes interesser*. I C-573/07 (*Sea*) uttale EU-domstolen at selv om oppdragstaker også kunne samhandle med private, var selskapet ikke så markedsorientert at kontrollkriteriet ikke var oppfylt; dette var en helt underordnet aktivitet, som ikke kunne sette selskapets formål om å håndtere offentlige tjenester i fare.

Også i C-324/07 (*Coditel Brabant*) avviste EU-domstolen at markedsorientering innebar at oppdragsgiver ikke oppfyller kontrollkriteriet. En viss markedsorientering aksepteres derfor i praksis.

I vurderingen skal det, som over, tas utgangspunkt i oppdragstaker. Hvorvidt avfallsselskapet både håndterer husholdningsavfall og næringsavfall, eller om håndteringen av næringsavfall er skilt ut til et eget selskap, vil derfor være av betydning. Dersom samme selskap håndterer begge deler, vil oppdragstaker i mindre grad være markedsorientert. Dersom håndteringen av næringsavfall er skilt ut i eget selskap vil selskapet i større grad være markedsorientert.

Momenter i vurderingen av om oppdragstaker er markedsorientert er:

- materielle virkeområde til oppdragstaker (hvilke oppgaver utføres);
- oppdragstakers geografiske ekspansjon (opererer oppdragstaker på landsbasis, eller bare i deltakerkommunene);
- oppdragstakers mulighet til å kontrahere med tredjepersoner;
- har oppdragsgiver planer om å privatisere oppdragstakers virksomhet.

Det er i rettspraksis og juridisk teori uklart om markedsorientering er en egen vurdering, eller en del av vurderingen av om kontrollkriteriet er oppfylt.¹² Sue Arrowsmith skriver bl.a. at EU-domstolen i sak *Parking Brixen* anså klar markedsorientering som et moment som tilsa at oppdragsgivers kontroll var "tenous", dvs. svak.¹³ Dersom markedsorientering kun er et moment i vurderingen av kontrollkriteriet, vil ikke markedsorientering i seg selv forhindre at unntaket kan benyttes, forutsatt at kontrollkriteriet ellers klart er oppfylt, f.eks. dersom kommunen utøver omfattende direkte tilsyn og kontroll mv.

Om dette er en separat vurdering eller ikke, skriver Arrowsmith:

"As an alternative to being a factor that is indicative (although in a limited way) of the existence of control, the reference to market orientation might be reconstructed as a

¹⁰ Jf. f.eks. avgjørelsene i C-458/03 (*Parking Brixen*) eller sak C-340/04 (*Carbotermo*)

¹¹ *Coditel Brabant* og *Sea*

¹² S. Arrowsmith [2014] s. 508

¹³ S. Arrowsmith [2014] s. 508

separate condition requiring that the awardee must act in the public interest rather than the pursuit of commercial objectives.

It can be noted that in the 2014 Public Procurement Directive there is a requirement in the case of jointly controlled entities (which is not stated for solely controlled entities) that, for the requisite control to exist, they should not pursue any interest that are "contrary" to those of the controlling authorities. This may be a statement and elaboration in the context of joint control of the case law requirement of absence of market orientation - which is treated as relating to the issue of control rather than as a separate requirement".¹⁴

Arrowsmith mener derfor at det er uklart om markedsorientering er et moment som kan tilsi at kontrollkriteriet er oppfylt, eller om det i stedet bør oppstilles et eget krav om at oppdragstaker bør opptre i tråd med offentlige interesser.

I den forbindelse viser Arrowsmith til unntaket i art. 12 nr. 3 som kan anvendes der en kommune ikke utøver kontroll over oppdragstaker alene, men utøver den nødvendige kontrollen sammen med andre kommuner. Her er det presisert at for at kontrollkriteriet skal være oppfylt, må oppdragstaker og oppdragsgiver ikke ha motstridende interesser. Arrowsmith mener at dette tilsier at markedsorientering er et moment under kontrollkriteriet.

Som nevnt over, vil selskap som kun håndterer næringsavfall være mer markedsorientert og nødvendigvis ha andre interesser enn selskap som også, eller utelukkende, håndterer husholdningsavfall. Håndtering av husholdningsavfall er en samfunnsmessig oppgave, mens håndtering av næringsavfall skjer på lik linje med andre aktører som håndterer næringsavfall, der kommunen kan innberegne fortjeneste.

Direktivet forutsetter imidlertid at oppdragstaker også kan rette sin aktivitet mot andre enn kommunen, herunder private. I aktivitetskriteriet (under) er det nettopp åpnet for dette.

5.1.3 Aktivitetskriteriet

Det følger av art. 12 nr. 1 bokstav b at i tillegg til kontrollkriteriet må aktivitetskravet være oppfylt, dvs.:

"more than 80 % of the activities of the controlled legal person are carried out in the performance of tasks entrusted to it by the controlling contracting authority or by other legal persons controlled by that contracting authority".

For å vurdere hvorvidt aktivitetskriteriet er oppfylt må den aktiviteten avfallsselskapet utøver for kommunen holdes opp mot den aktiviteten avfallsselskapets utøver for andre andre (private).

Utgangspunktet for vurderingen er "*activities of the controlled legal person*". Det er den konkrete enheten som tildeles kontrakt som må rette minst 80 % av virksomheten sin mot kommunen.

I tillegg til kommunen, følger det av ordlyden "*or by other legal persons controlled by that contracting authority*" at aktivitet oppdragstaker retter mot andre aktører kontrollert av oppdragsgiver inngår i *aktivitet rettet mot oppdragsgiver selv*. Dette følger ikke direkte av rettspraksis, og er derfor en presisering. Dette kan også ses i sammenheng med artikkel 12 nr. 2 om samarbeid i horisontale og omvendt vertikale forhold (under i punkt 5.2), f.eks. der en oppdragsgiver ønsker å tildele kontrakt til sitt søsterselskap eller morsselskap.

For avfallsselskapene innebærer dette at i vurderingen av om det aktuelle selskapet retter mer enn 80 % av sin aktivitet mot kommunen, skal det også tas hensyn til aktivitet som avfallsselskapet retter mot andre selskap som kommunen kontrollerer. Dersom f.eks. det

¹⁴ Sue Arrowsmith [2014] s. 509

kommunale avfallsselskapet håndterer avfall for andre kommunale selskap, vil dette inngå i aktivitet rettet mot kommunen.

Ordlyden i direktivet er aktivitet "*carried out in the performance of tasks entrusted to it by the controlling authority*". Det er dermed aktivitet som utføres som ledd i et oppdrag tildelt oppdragstaker av kommunen som er avgjørende. Denne anses som rettet mot oppdragsgiver, selv om den ikke er rettet mot kommunen direkte.¹⁵ Dette er presisert i fortalen til direktivet. Aktivitetskravet kan derfor være oppfylt uavhengig av hvem som faktisk nyter godt av tjenestene som oppdragstaker utfører; dette trenger ikke være kommunen selv.

Dette må anses å være i tråd med gjeldende rett mht. hvilke aktiviteter som inngår i vurderingen. I sak C-340/04 (*Carbotermo*) uttalte EU-domstolen følgende om innholdet i aktivitetskriteriet:

"The activities of a successful undertaking which must be taken into account are all those activities which that undertaking carries out as part of a contract awarded by the contracting authority, regardless of who the beneficiary is: the contracting authority itself or the user of the services.

It is also irrelevant who pays the undertaking in question, whether it to be the controlling authority or third-party user of the services provided under concessions or other legal relationships established by that authority. The issue of in which territory those services are provided is also irrelevant."

Sue Arrowsmith skriver også i tilknytning til aktivitetskriteriet, med henvisning til premissene i *Carbotermo*, at:

"The CJ has elaborated in a number of respects on how the activities condition applies. Thus in Carbotermo the CJ ruled that in applying the "essential part" test, it is necessary to take into account the total turnover of the undertaking regardless of who is the beneficiary of the work (the authority directly or the users of the service), whether the work is paid for directly by the authority or by users of the service, or in which the territory the works is done".

Videre heter det:

"It can finally be noted that in Carbotermo Advocate General Stix-Hackl also suggested several rules concerning the application of the activities test, namely that the relevant activities are those actually carried out, not either those that may be carried out or those that there is an obligation to carry out, and that all the activities of the awardee are to be taken into account when deciding what proportion of its activities are for the controlling authority, not just activities of the type covered by the contract. The approach on these points seems correct and in the last respect appears to be the approach clearly adopted in the wording of the 2014 Public Procurement Directive, which simply refers to "80 per cent of the activities" of the controlled person."

I § 2-8 i forslag til ny forskrift om offentlige anskaffelser heter det bare at oppdragstaker "*utfører mer enn 80 prosent av sin aktivitet for oppdragsgiver*". For oppdragsgiver må imidlertid her forstås på tilsvarende måte, dvs. at oppgaver som utføres for en kommune, men som ikke direkte retter seg mot kommunen, er aktivitet som inngår i aktivitetskriteriet.

Aktivitetskriteriet innebærer derfor at:

- mer enn 80 % av avfallsselskapets samlede aktivitet må være aktivitet som ledd i et oppdrag tildelt selskapet av kommunen (oppgaver som utføres på vegne av kommunen), men det trenger ikke være kommunen som nyter godt av tjenestene; og

¹⁵ Slik også sak C-340/04 (*Carbotermo*)

- det må ses hen til avfallsselskapets samlede aktivitet, dvs. all aktivitet som utføres hos det selskapet som skal tildeles kontrakt, og ikke bare til den type aktivitet som utføres i egenregi, eller den type aktivitet som den enkelte kontrakten gjelder.

Sistnevnte følger også forutsetningsvis av artikkel 12 nr. 4 bokstav c om ikke-institusjonalisert (horisontalt) samarbeid. Her er aktivitetskravet knyttet til aktivitet utført som ledd i avtalen ved det konkrete samarbeidet ("*the activities concerned by the cooperation*").

Mer enn 80 % av den samlede aktiviteten til avfallsselskapet (som kommunen ønsker å tildele kontrakt) må derfor utføres i tilknytning til oppdrag tildelt avfallsselskapet fra kommunen.

Kommunens innsamling av husholdningsavfall fra private er en lovpålagt oppgave, og kommunen utfører denne oppgaven gjennom de kommunale avfallsselskapene. Selv om det er den enkelte private husholdning som nyter godt av tjenestene som utføres (og som i praksis betaler for tjenesten gjennom kommunale avgifter), utføres denne i oppdrag tildelt selskapene av kommunen, og må dermed anses å være rettet mot kommunen selv.

Også under aktivitetskriteriet er det derfor av betydning om det er det samme avfallsselskapet som håndterer både husholdningsavfall og næringsavfall, eller om håndtering av næringsavfall er skilt ut i et eget selskap.

Dersom det er det samme selskapet som håndterer begge typer avfall, kan det gi kommunen et visst spillerom til å tildele kontrakt for håndtering av avfall til dette selskapet etter unntaket om utvidet egenregi, til tross for at avfallsselskapet også håndterer næringsavfall i konkurranse med andre private aktører. Håndteringen av husholdningsavfall inngår i vurderingen av aktivitetskriteriet, og vi antar at denne delen utgjør en god del av selskapets aktivitet. Dersom aktiviteten knyttet til håndtering av næringsavfall overstiger 20 % av avfallsselskapets samlede aktivitet, kan imidlertid unntaket for egenregi ikke benyttes. Beregningen skal baseres på virksomhetens aktiviteter de siste tre årene før kontrakten blir inngått, jf. art. 12 nr. 5.

Dersom håndtering av næringsavfall er skilt ut i eget selskap, må det i vurderingen tas utgangspunkt i den samlede aktiviteten til dette selskapet. Her vil aktivitetskriteriet neppe være oppfylt – dette selskapet vil rette mesteparten av sin aktivitet mot andre aktører enn kommunen selv.

Dersom håndtering av hhv. husholdningsavfall og næringsavfall er skilt ut i egne selskap vil kommunen kanskje kunne tildele kontrakt for håndtering av kommunens eget næringsavfall til avfallsselskapet som håndterer *husholdningsavfallet*. Dette selskapets aktivitet er, nesten utelukkende, som ledd i oppdrag tildelt fra kommunen. Det kan også være mer nærliggende at kontrollkriteriet er oppfylt, f.eks. vil ikke selskapet som bare håndterer husholdningsavfall være markedsorientert.

Kravet i direktivet om at *minst 80 %* av selskapets aktivitet er rettet mot oppdragsgiver er nytt. Vilkåret i rettspraksis¹⁶ er at oppdragsgivers aktivitet *i det vesentligste* må være rettet mot oppdragsgiver, og det må dermed foretas både en kvalitativ og kvantitativ vurdering.

Aktivitetskriteriet beror etter direktivbestemmelsen på en ren kvantitativ vurdering. Den tydeliggjør når unntaket kan benytte; under 20 % av oppdragstakers aktivitet kan være rettet mot andre enn kommunen. Dette er i øvre sjikt i forhold til hva som var skissert i rettspraksis (ikke mer enn 10 – 20 %).

En 20 prosent-regel kan derfor anses som en liten oppmykning i forhold til gjeldende rett, og er mer forutberegnelig for oppdragsgivere.

¹⁶ Teckal mv.

Det følger av art. 12 nr. 5 (§ 2-11 (1)) at for å vurdere om oppdragsgivers aktivitet i tilstrekkelig grad er rettet mot oppdragsgiver skal det tas utgangspunkt i årlig gjennomsnittlig omsetning eller lignende i de siste tre årene:

"Beregningen av prosentvis aktivitet ... skal baseres på enten gjennomsnittlig omsetning eller annen egnet aktivitetsbasert metode, for eksempel kostnader som er pådratt i tilknytning til varene, tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene."

Ordlyden åpner for at det kan benyttes andre parametere, f.eks. samlede kostnader.

Beregningen skal baseres på virksomhetens aktiviteter de siste tre årene før kontrakten blir inngått, jf. § 2-11 (2). Dersom det ikke finnes relevante omsetningstall eller andre opplysninger er det tilstrekkelig å vise at beregningen av fremtidig aktivitet er sannsynlig.

Aktivitetskriteriet, slik bestemmelsen nå lyder, åpner ikke for unntak. I praksis var det tidligere forutsatt at det er mindre problematisk at oppdragstaker utnytter overskuddskapasitet som selskapet har i kraft av leveranser til oppdragsgiver enn når selskapet leverer andre varer/tjenester på markedet, evt. utenfor sitt geografiske virkeområde.¹⁷ Etter den nye bestemmelsen kan imidlertid ikke et kommunalt avfallsselskap som har ekstra ressurser og kapasitet håndtere kommunalt næringsavfall, med mindre aktivitet rettet mot kommunen (husholdningsavfall) utgjør 80 % av selskapets aktivitet.

5.1.4 Private eierinteresser

I utgangspunktet kan unntaket for utvidet egenregi kun benyttes der det ikke er private eierinteresser i oppdragstakers virksomhet, men art. 12 nr.1 bokstav (c) åpner for visse unntak. Dette er også nytt i forhold til gjeldende rett. I rettspraksis har private eierinteresser hittil medført at unntaket er avskåret.¹⁸

Ordlyden "*direct private capital participation*" ("direkte private kapitalandeler") innebærer at *indirekte* private eierinteresser ikke utelukker at unntaket kan benyttes. En offentlig oppdragsgiver som dels ligger i offentlig, dels i privat eie vil derfor kunne tildele kontrakt direkte til heleid datterselskap så lenge kontroll- og aktivitetskriteriet ellers er oppfylt.¹⁹

I tillegg oppstiller direktivet et unntak som innebærer at direkte private eierinteresser kan også aksepteres dersom privat eierskap følger av nasjonal rett som er i overenstemmelse med EU-traktaten, såfremt privat deltaker ikke har kontroll over oppdragstaker. Bestemmelsen er imidlertid ikke tatt med i utkastet til nye forskriftsbestemmelser, da departementet er usikker på hvilken verdi denne reservasjonen kan ha i Norge²⁰.

Vi forutsetter at det ikke er noen private eierinteresser i avfallsselskapene.

5.2 Artikkel 12 nr. 2 (§ 2-8 (3)) – Utvidet egenregi ved horisontale og omvendt vertikale forhold

Det følger av artikkel 12 nr. 2 (§ 2-8 (3)) at unntaket for utvidet egenregi, der kontrollkriteriet og aktivitetskravet er oppfylt, også kan komme til anvendelse på såkalt horisontale eller omvendt vertikale konstellasjoner, f.eks. der oppdragsgiver ønsker å tildele kontrakt til sitt søsterselskap eller morselskap direkte.

I norsk rett har KOFA allerede slått fast at unntaket for utvidet egenregi gjelder omvendt vertikalt samarbeid, jf. KOFA 2013/99, slik at denne bestemmelsen for så vidt ikke er noen nyvinning i norsk rett. Spørsmålet er imidlertid ikke behandlet av EU-domstolen.

¹⁷ Veileder til regelverket om offentlige anskaffelser s. 36

¹⁸ Sak C-26/03 (*Stadt Halle*) mv.

¹⁹ Understreket i direktivets fortale

²⁰ Høringsnotat 2 – Ny forskrift om offentlige anskaffelser s. 5

5.3 Artikkel 12 nr. 3 (§ 2-9) – Utvidet egenregi ved felles kontroll over oppdragstaker

Art. 12 nr. 3 (§ 2-9) regulerer særskilt de tilfeller der hver enkelt kommune ikke utøver nødvendig kontroll over oppdragstaker alene, men utøver slik kontroll sammen med andre kommuner.

Vi forutsetter at dette vil være et aktuelt unntak ved tildeling av kontrakt til avfallsselskapene; flere kommuner oppretter en felles enhet (IKS, aksjeselskap) som de ønsker å tildele kontrakt til.

At unntaket kommer til anvendelse så lenge flere kommuner kan utøve den nødvendige kontrollen sammen er i tråd med EU-domstolens praksis.²¹ Unntaket forutsetter at kontrollkriteriet og aktivitetskriteriet, slik dette er gjengitt over, er oppfylt.

5.3.1 Kontrollkriteriet

I likhet med art. 12 nr. 1 forutsetter art. 12 nr. 3 (§ 2-9) at den konkrete kommunen "*exercises jointly*" med andre kommuner "*a control over [oppdragstaker] which is similar to that which they exercise over their own departments*" ("i felleskap utøver en kontroll").

Selve kontrollen som utøves over avfallsselskapet er derfor den samme, enten oppdragstaker kontrolleres av en eller flere kommuner.

Det er ikke klart hva som ligger i at kontroll utøves "*jointly with other contracting authorities*" og "*jointly exert decisive influence*". Trolig ligger det i at kontroll skal utøves i felleskap et krav om det er en viss realitet i samarbeidet, dvs. at det dreier seg om et reelt fellesforetak. Dette er i tråd med EU-domstolens praksis²².

Vi forutsetter imidlertid at hver deltakerkommune har en viss minimum-innflytelse på samarbeidet, og at deltakelsen i avfallsselskapet ikke er en ren formalitet.

I art. 12 nr. 3 annet ledd og § 2-9 (2) presiserer at kravet til felles kontroll foreligger er oppfylt når:

"a) det kontrollerte rettssubjektets styrende organer er sammensatt av representanter for alle oppdragsgiverne. En representant kan representere flere av eller alle oppdragsgiverne;

b) oppdragsgiverne i felleskap utøver bestemmende innflytelse over både strategiske mål og viktige beslutninger i det kontrollerte rettssubjektet, og

c) det kontrollerte rettssubjektet ikke forfølger interesser som er i strid med oppdragsgivernes interesser."

Oppdragstakers styrende organer ("*decision-making bodies*") må derfor være sammensatt av representanter for alle deltakende kommuner ("*all participating contracting authorities*") for at kontrollkriteriet anses oppfylt. Hver kommune trenger imidlertid ikke være representert ved hver sin representant; en representant kan representere flere kommuner²³.

Hva som ligger i at en kommune har tilstrekkelig kontroll må vurderes i lys av momentene i punkt 5.1.1 over. I praksis skal det svært lite til for at en deltakerkommune skal anses å ha tilstrekkelig kontroll sammen med andre kommunen:

- I sak C-182/11 (*Econord*) hadde kommunene helt marginale eierandeler i oppdragstaker (0,00057 %), men likevel utelukket ikke EU-domstolen at kommunene hadde mulighet til å ta del i kontrollen med oppdragsgiver.

²¹ Jf. f.eks. C-324/07 (*Coditel Brabant*) *Sea* og *Econord* mv.

²² C-182/11 og C-183/11 (*Econord*) omtalt over, de de aktuelle kommunene hadde en 0,00058 % eierandel i oppdragstaker

²³ Sue Arrowsmith s. 518

Bakgrunnen var en aksjonæravtale som gav dem rett til å bli hørt, utnevne representant til selskapets tilsynsråd og, sammen med 34 andre deltakende kommuner med tilsvarende små eierandeler, utnevne et medlem til styre mv.

- KOFA har i en avgjørelse fra september 2015 lagt tilsvarende lav terskel til grunn, jf. sak 2015/48 mv.²⁴ Her eide den ene kommunen som var innklaget, Gjesdal kommune, bare én prosent av Lyse AS, som eide Lyse Elnett AS (oppdragstaker tildelt kontrakt). Med henvisning til sak C-182/11 (*Econord*) uttalte klagenemnda at:

"Etter klagenemndas vurdering viser dette at kravene til den enkelte kommunes deltakelse i den felles kontrollen med oppdragsgiver, er beskjedne. I vår sak er det intet i sakens dokumenter som gir grunn til å konkludere med at ikke også Gjesdal kommune har mulighet til å delta i den kontroll som Lyse AS fører med Lyse Elnett."

Den lave terskelen bør legges til grunn også etter de nye bestemmelsene i direktivet.

Vilkårene i bokstav (b) og (c) er drøftet over i punkt 4.2 i forbindelse med kontrollkriteriet og markedsorientering.

I forbindelse med art. 12 nr. 3 annet ledd (iii) (bokstav c) skriver Sue Arrowsmith:

"Finally it can be noted that for cases of joint control the 2014 directive provides, in Art. 12 (3), that control will be exercised if, inter alia, "the controlled legal person does not pursue any interests which are contrary to those of the controlling contracting authorities". Such a requirement for control is not referred to expressly in the case law, but it is possible that this is a form of the principle that underlies the statement in the current case law that the controlled entity should not have a market orientation – such an orientation might possibly put the interest of the controlled entity in conflict with those of one or more of the controlling entities in certain cases. It is unfortunate that the meaning and significance of this provisions is not made clearer (and as noted above) it is also questionable whether it is appropriate to consider it as relevant to the issue of control (which is rather artificial) rather than as a distinct condition."

Dette tilsier igjen at i hvilken grad avfallsselskapet er markedsorientert er et moment under kontrollvurderingen.

I art. 12 nr. 3 annet ledd (iii) er det imidlertid et vilkår at oppdragstaker ikke forfølger interesser som er i strid med oppdragsgivers interesser. Dersom det er aktuelt å benytte dette unntaket fordi kommunen ikke utøver kontroll over avfallsselskapet alene, kan det være problematisk å tildele til selskap som kun håndterer næringsavfall. Dersom dette forfølger i hovedsak forfølger kommersielle interesser, vil dette kunne være i strid med kommunens interesser. Formålet til selskapet kan her være et moment i vurderingen. Departementet har foreløpig ikke gitt noen veiledning til vurderingen i bokstav (c).

5.3.2 Aktivitetskriteriet

Aktivitetskravet innebærer at minst 80 % av avfallsselskapets aktivitet må være rettet mot oppdragstakers kontrollerende oppdragsgivere (deltakerkommunene), eller andre rettssubjekter som er kontrollert av de samme kommunene.

Når det gjelder "*andre rettssubjekter som [kommunene] kontrollerer*", er det ikke klart hvorvidt det er tilstrekkelig at dette er rettssubjekt både under deltakerkommunenes *individuelle eller felles kontroll*, eller om de aktuelle rettssubjektene må være *kontrollert i felleskap* av de samme kommunene. Fortalen til direktivet gir ingen veiledning.

²⁴ Klagenemnda for offentlige anskaffelser forente saker 2015/47, 2015/48, 2015/49 og 2015/50

I lys av at unntak fra anskaffelsesregelverket i følge EU-domstolens praksis skal tolkes restriktivt, er det naturlig at sistnevnte legges til grunn, dvs. at kun andre rettssubjekt som er under deltakerkommunenenes felles kontroll inngår i vurderingen av om aktivitetskriteriet er oppfylt.

Når det gjelder den konkrete vurderingen, viser vi til gjennomgangen av aktivitetskriteriet over.

6. OPPSUMMERING

6.1 Konkret vurdering av de ulike unntaksbestemmelsene

Hvilket unntak i direktivet som kommer til anvendelse avhenger av om det er en eller flere kommuner som kontrollerer avfallsselskapet. Vi forutsetter imidlertid at det siste er mest praktisk, dvs. at flere kommuner har gått sammen om håndtering av hhv. husholdningsavfall og næringsavfall.

Kommunen må da vurdere om vilkårene i art. 12 nr. 3 (§ 2-9) er oppfylt. Disse er dels er sammenfallende med art. 12 nr. 1 (§ 2-8).

6.2 Kontrollkriteriet

Om kontrollkriteriet er oppfylt for den aktuelle kommunen beror på en konkret vurdering av bl.a.:

- i hvilken utstrekning kommunen kan utøve bestemmende innflytelse over både strategiske mål og viktige beslutninger i selskapet (dette vil bero på organisering, eierbeføyelser mv.) – alene eller i fellesskap med øvrige deltakerkommuner;
- i hvilken utstrekning selskapet kan opptre selvstendig fra kommunen eller øvrige deltakerkommuner;
- i hvilken utstrekning selskapets aktivitet er rettet mot kommunen eller deltakerkommunene; og
- i hvilken grad selskapet er markedsorientert.

I praksis kan rettslige og faktiske beføyelser avhenge av hvordan oppdragstaker er organisert (aksjeselskap, IKS mv.).

I et IKS har eierkommunene ofte mer politisk styring og kontroll enn det som normalt følger av et aksjeselskap. Vi vurderer ikke organisasjonsformen IKS nærmere, men nevner kort enkelte bestemmelser i lov om interkommunale selskaper som tilsier at et IKS vil være under deltakerkommunenenes kontroll i anskaffelsesrettslig forstand.

Selskapet skal ha et representantskap hvor samtlige deltakere er representert med minst én representant, jf. § 6. Representantskapet er selskapets øverste myndighet og behandler selskapets regnskap, budsjett og økonomiplan og andre saker som etter loven eller selskapsavtalen¹ skal behandles i representantskapet, jf. § 7. Selskapets styremedlemmer velges av representantskapet, jf. § 10. Selskapsavtalen, jf. § 4, skal bl.a. angi selskapets formål, og er relevant i vurderingen av om selskapet er markedsorientert eller forfølger interesser som er sammenfallende med oppdragsgivers interesser.

Fordi kommunestyret i den enkelte deltakerkommune har instruksjonsrett overfor sine representanter i representantskapet, får deltakerkommunene direkte innflytelse og kontroll over beslutninger som i loven og evt. selskapsavtalen legger til representantskapet.

Spørsmålet om et aksjeselskap vil kunne oppfylle kontroll- og aktivitetskriteriet der aksjeselskapet eies av flere kommuner i fellesskap som samlet sett tilfredsstillende kontrollkriteriet må vurderes konkret på samme som for et IKS. Kommunene vil samlet ha

innflytelse over selskapet formål, vedtekter, valg av styre mv., avhengig av hva som er lagt til selskapets styre og daglig ledelse. Vedtektene kan også i stor grad tilpasses deltakerkommunene (f.eks. gjennom vetorett ved viktige beslutninger, eller at vedtekter bare kan endres gjennom enstemmig vedtak), slik at selskapet anses å være underlagt nødvendig kontroll.

Som gjennomgått over vil direkte private eierinteresser som hovedregel forhindre at unntaket kommer til anvendelse.

6.3 Markedsorientering – felles interesser

I tillegg til kontrollkriteriet må det sikres at kommunen og oppdragstaker forfølger samme overordnede formål.

Vurderingen må foretas med utgangspunkt i oppdragstaker, og det vil derfor ha noe å si om håndteringen av hhv. husholdningsavfall og næringsavfall skjer i samme selskap, eller om dette er skilt ut i to forskjellige selskaper. Vurderingen har derfor også en side til aktivitetskriteriet, jf. under.

Dersom håndteringen av hhv. husholdningsavfall og næringsavfall skjer i samme selskap, er selskapets markedsorientering trolig begrenset. Kommunen og oppdragstaker forfølger i større grad samme formål - håndtering av offentlige tjenester i kommunen.

Dersom håndteringen av næringsavfall er skilt ut i et eget selskap, og dette selskapet håndterer næringsavfall i konkurranse med andre aktører, vil kommersielle formål være mer fremtredende. Avgjørende er om selskapet forfølger kommersielle formål i en slik grad at det kan gå ut over mer allmenne formål som forfølges av deltakerkommunene.

Omfattende omsetning i et marked i kombinasjon med geografisk ekspansjon, dvs. utover deltakerkommunene, kan derfor medføre at egenregi ikke kan benyttes.

6.4 Aktivitetskriteriet

For at aktivitetskriteriet skal være oppfylt må avfallsselskapet som skal tildeles kontrakt rette minst 80 % av sin aktivitet mot deltakerkommunene. Det er kun aktiviteten til denne enheten som skal vurderes; det er ikke tilstrekkelig at f.eks. aktiviteten til morselskapet er rettet mot kommunene.

I vurderingen skal det ses hen til all virksomhet hos oppdragstaker som er rettet mot oppdragsgiver (eller andre enheter underlagt oppdragsgiver). Dette gjelder uansett hvem som nyter godt av eller betaler for oppdragstakers tjenester; det avgjørende er om oppdragstakers virksomhet utføres som følge av et oppdrag tildelt fra oppdragsgiver.

I forhold til avfallsselskapene må det foretas en konkret vurdering at om vilkårene er oppfylt, ut i fra det konkrete selskapet som tildeles kontrakt og for den konkrete kommunen.

Det er den samlede virksomheten til avfallsselskapene som skal legges til grunn i vurderingen, dvs. at dersom et selskap håndterer både privat husholdningsavfall og næringsavfall er det den totale aktiviteten som skal vurderes. Husholdningsavfall dekkes inn gjennom kommunale avgifter, men avfallsselskapene utfører oppgaven som *følge av oppdrag tildelt fra oppdragsgiver*. Håndteringen av kommunens eget næringsavfall vil klart være aktivitet som retter seg mot kommunen (oppdragsgiver), slik at det som det må avgrenses mot er håndtering av næringsavfall på vegne av andre private aktører (ikke underlagt kommunens kontroll) som avfallsselskapene konkurrerer om på lik linje med andre avfallsselskap. Dersom denne aktiviteten ikke overstiger 20 %, kan kommunen tildele kontrakt for håndtering av kommunalt næringsavfall til kommunal avfallsselskap uten å følge regelverket om offentlige anskaffelser.

Hvis et IKS har vunnet konkurransen om håndtering av kommunalt næringsavfall fra en av deltakerkommunene, vil dette inngå i 80 % kravet til aktivitet – men bare i vurderingen av om aktivitetskriteriet er oppfylt for den aktuelle kommunen. Denne aktiviteten, rettet mot en av deltakerkommunene, vil ikke inngå i vurderingen av om aktivitetskriteriet er oppfylt for en annen kommune/øvrige kommuner.

Aktiviteten til et selskap som har vunnet konkurransen om håndtering av privat næringsavfall fra et annet selskap som også kontrolleres av deltakerkommunene i felleskap vil inngå i vurderingen av aktivitetskriteriet er oppfylt for de av deltakerkommunene som kan anses å utøve kontroll i felleskap (her er terskelen lav). Motsatt må imidlertid legges til grunn dersom selskapet har vunnet konkurransen om håndtering av privat næringsavfall fra et selskap som utelukkende kontrolleres av en av deltakerkommunene – da inngår denne aktiviteten i vurderingen av om aktivitetskriteriet er oppfylt for den aktuelle kommunen, men ikke for øvrige deltakerkommuner.

Dersom det er ulike selskap som håndterer næringsavfall og husholdningsavfall vil det derfor generelt være vanskelig å tildele kontrakt til selskapet som håndterer næringsavfall, med mindre det bare håndterer kommunalt næringsavfall. Aktivitetskriteriet vil ellers sjelden være oppfylt, og selskapene vil være av en mer forretningsmessig karakter. Kommunen kan imidlertid vurdere om det er adgang til å tildele kontrakt for håndtering av næringsavfall til selskapet som håndterer husholdningsavfallet.

Det følger av EU-domstolens praksis at unntak fra anskaffelsesregelverket tolkes restriktivt, og bevisbyrden for at vilkårene er oppfylt, ligger på den som påberoper seg at det foreligger et unntak fra de alminnelige reglene om konkurranseutsetting.

Vedlegg 1**Directive 2014/24/EU - Article 12****Public contracts between entities within the public sector**

1. A public contract awarded by a contracting authority to a legal person governed by private or public law shall fall outside the scope of this Directive where all of the following conditions are fulfilled:
 - (a) the contracting authority exercises over the legal person concerned a control which is similar to that which it exercises over its own departments;
 - (b) more than 80 % of the activities of the controlled legal person are carried out in the performance of tasks entrusted to it by the controlling contracting authority or by other legal persons controlled by that contracting authority; and
 - (c) there is no direct private capital participation in the controlled legal person with the exception of non- controlling and non-blocking forms of private capital participation required by national legislative provisions, in conformity with the Treaties, which do not exert a decisive influence on the controlled legal person.

A contracting authority shall be deemed to exercise over a legal person a control similar to that which it exercises over its own departments within the meaning of point (a) of the first subparagraph where it exercises a decisive influence over both strategic objectives and significant decisions of the controlled legal person. Such control may also be exercised by another legal person, which is itself controlled in the same way by the contracting authority.
2. Paragraph 1 also applies where a controlled legal person which is a contracting authority awards a contract to its controlling contracting authority, or to another legal person controlled by the same contracting authority, provided that there is no direct private capital participation in the legal person being awarded the public contract with the exception of non-controlling and non-blocking forms of private capital participation required by national legislative provisions, in conformity with the Treaties, which do not exert a decisive influence on the controlled legal person.
3. A contracting authority, which does not exercise over a legal person governed by private or public law control within the meaning of paragraph 1, may nevertheless award a public contract to that legal person without applying this Directive where all of the following conditions are fulfilled:
 - (a) the contracting authority exercises jointly with other contracting authorities a control over that legal person which is similar to that which they exercise over their own departments;
 - (b) more than 80 % of the activities of that legal person are carried out in the performance of tasks entrusted to it by the controlling contracting authorities or by other legal persons controlled by the same contracting authorities; and
 - (c) there is no direct private capital participation in the controlled legal person with the exception of non- controlling and non-blocking forms of private capital participation required by national legislative provisions, in conformity with the Treaties, which do not exert a decisive influence on the controlled legal person.

For the purposes of point (a) of the first subparagraph, contracting authorities exercise joint control over a legal person where all of the following conditions are fulfilled:

- (i) the decision-making bodies of the controlled legal person are composed of representatives of all participating contracting authorities. Individual

representatives may represent several or all of the participating contracting authorities;

- (ii) those contracting authorities are able to jointly exert decisive influence over the strategic objectives and significant decisions of the controlled legal person; and
 - (iii) the controlled legal person does not pursue any interests which are contrary to those of the controlling contracting authorities.
4. A contract concluded exclusively between two or more contracting authorities shall fall outside the scope of this Directive where all of the following conditions are fulfilled:
- (a) the contract establishes or implements a cooperation between the participating contracting authorities with the aim of ensuring that public services they have to perform are provided with a view to achieving objectives they have in common;
 - (b) the implementation of that cooperation is governed solely by considerations relating to the public interest; and
 - (c) the participating contracting authorities perform on the open market less than 20 % of the activities concerned by the cooperation.
5. For the determination of the percentage of activities referred to in point (b) of the first subparagraph of paragraph 1, point (b) of the first subparagraph of paragraph 3 and point (c) of paragraph 4, the average total turnover, or an appropriate alternative activity-based measure such as costs incurred by the relevant legal person or contracting authority with respect to services, supplies and works for the three years preceding the contract award shall be taken into consideration.

Where, because of the date on which the relevant legal person or contracting authority was created or commenced activities or because of a reorganisation of its activities, the turnover, or alternative activity based measure such as costs, are either not available for the preceding three years or no longer relevant, it shall be sufficient to show that the measurement of activity is credible, particularly by means of business projections.

Vedlegg 2**Forslag til ny forskrift om offentlige anskaffelser****Del I. Alminnelige bestemmelser****§ 2-8. Utvidet egenregi**

(1) Reglene i anskaffelsesloven og denne forskriften gjelder ikke når oppdragsgiver tildeler kontrakter til et annet rettssubjekt

(a) som oppdragsgiver utøver en kontroll over som svarer til den kontroll han utøver over sin egen virksomhet,

(b) som utfører mer enn 80 prosent av sin aktivitet for oppdragsgiver eller andre rettssubjekter som oppdragsgiver kontrollerer, og

(c) som det ikke er direkte private kapitalandeler i.

(2) Kravet til kontroll i første ledd bokstav a er oppfylt når oppdragsgiver utøver bestemmende innflytelse over både strategiske mål og viktige beslutninger i det kontrollerte rettssubjektet. Slik kontroll kan også utøves gjennom andre rettssubjekter som oppdragsgiver kontrollerer på samme måte.

(3) Når vilkårene i første ledd er oppfylt, gjelder reglene i anskaffelsesloven og denne forskriften heller ikke når det kontrollerte rettssubjektet tildeler kontrakter til det kontrollerende rettssubjektet eller andre rettssubjekter som det kontrollerende rettssubjektet kontrollerer. Dette gjelder bare når det heller ikke er direkte private kapitalandeler i rettssubjektet som blir tildelt kontrakten.

§ 2-9. Felles kontroll

(1) Selv om en oppdragsgiver alene ikke oppfylder vilkårene i § 2-8 første ledd, gjelder reglene i anskaffelsesloven og denne forskriften heller ikke når han tildeler kontrakter til et annet rettssubjekt

(a) som oppdragsgiver og andre oppdragsgivere i fellesskap utøver en kontroll over som svarer til den kontroll de utøver over sin egen virksomhet,

(b) som utfører mer enn 80 prosent av sin aktivitet for oppdragsgiverne eller andre rettssubjekter som oppdragsgiverne kontrollerer, og

(c) som det ikke er direkte private kapitalandeler i.

(2) Kravet til felles kontroll i første ledd bokstav a er oppfylt når

a) det kontrollerte rettssubjektets styrende organer er sammensatt av representanter for alle oppdragsgiverne. En representant kan representere flere av eller alle oppdragsgiverne;

b) oppdragsgiverne i fellesskap utøver bestemmende innflytelse over både strategiske mål og viktige beslutninger i det kontrollerte rettssubjektet, og

c) det kontrollerte rettssubjektet ikke forfølger interesser som er i strid med oppdragsgivernes interesser.

§ 2-10. Samarbeidsavtaler

Reglene i anskaffelsesloven og denne forskriften gjelder ikke for kontrakter som inngås utelukkende mellom to eller flere oppdragsgivere, og som etablerer eller gjennomfører et samarbeid

(a) som har til formål å sikre at offentlige oppgaver blir utført for å oppnå felles mål,

(b) som blir utført utelukkende av hensyn til offentlige interesser, og

(c) der mindre enn 20 prosent av aktivitetene som samarbeidet omfatter, blir utført for andre enn oppdragsgiverne.

§ 2-11. Beregning av aktivitet

(1) Beregningen av prosentvis aktivitet etter §§ 2-8 første ledd bokstav b, 2-9 første ledd bokstav b og 2-10 bokstav c skal baseres på enten gjennomsnittlig omsetning eller annen egnet aktivitetsbasert metode, for eksempel kostnader som er pådratt i tilknytning til varene, tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene.

(2) Beregningen skal baseres på virksomhetens aktiviteter de siste tre årene før kontrakten blir inngått. Dette gjelder ikke dersom det ikke finnes relevante omsetningstall eller andre opplysninger for den aktuelle perioden fordi virksomheten ble stiftet eller aktivitetene ble igangsatt eller endret i perioden. Det er tilstrekkelig å vise at beregningen av fremtidig aktivitet er sannsynlig, særlig ved hjelp av forventet forretningsutvikling.

**Ørland Kommune
Rådhusgata 6
7130 Brekstad**

Kommunalt Næringsavfall

Fosen Renovasjon er i stadig utvikling, og det jobbes hele tiden med løsninger for å gjøre selskapet sterkere og mer effektivt.

Vi har nå vært gjennom en prosess hvor Indre Fosen kommune har valgt Fosen Renovasjon IKS som renovasjonsselskap. Tidligere Leksvik blir en del av Fosen Renovasjon IKS og dette vil gjøre selskapet ca 15% større. Vi vil benytte denne muligheten til å øke kvaliteten og øke effektivitet i selskapet.

I den siste tiden har vi også sett på muligheter for å få til et enda bedre samarbeid med eierkommunene. Kommunene sitter på en stor mengde avfall som ligner husholdningsavfall. Dette defineres som kommunalt næringsavfall og er avfall fra sykehjem, skoler, barnehager etc. Dette er i utgangspunktet næringsavfall, som er konkurranseutsatt, men kommunen har mulighet til å tildele dette til eget renovasjonsselskap.

En slik tildeling vil gi forutsigbarhet og mulighet for økt satsing for Fosen Renovasjon. Dette vil igjen gagne både innbyggere og kommunene. Kommunene vil ha følgende fordeler med en slik løsning:

- Sikre miljøriktig håndtering av avfallet
- Garanti for at tjenesten utføres til selvkost og dermed ha en stabil lav kostnad
- Flexibilitet ved ønske om endringer i tjenesten
- Slipper arbeid og risiko ifbm anbud
- Satser på lokale arbeidsplasser og eget renovasjonsselskap
- Sikrer gode lønns og pensjonsvilkår for renovatører

Ørland kommune har i dag en avtale med RagnSells. Vi har fått tilgang til anbudsdocumentene fra 2014 og har utført en beregning for å kunne sammenligne prisene. I henhold til åpningsprotokoll ble følgende tilbud mottatt:

Tilbyder	Totalpris tilbud 2014	Indeksregulert 2018	% høyere enn laveste pris
Retura ST	4 226 068	4 652 901	87 %
Fosen Containerservice	3 788 476	4 171 112	68 %
RagnCells	2 260 348	2 488 643	

Foreløpige kostnadsberegninger viser at Fosen Renovasjon IKS kan utføre tilsvarende tjeneste til en selvkostpris på ca 2,8 millioner. Dette er ca 13 % høyere enn anbudsprisen til RagnSells.

- En av årsakene til at en privat aktør kan levere lavere priser enn selvkostprisene til Fosen Renovasjon IKS, er at Fosen Renovasjon leverer like tjenester over hele området. Ørland kommune er forholdsvis tettbebygd og man kan få til en effektiv innsamling. Fosen Renovasjon har et prinsipp om å fordele kostnadene på alle, og at dette til slutt vil være en fordel for alle.
- Det kan skyldes at i en anbudskonkurranse ønsker leverandør å "kjøpe" arbeid for å kunne ta andre oppdrag i området.

- Fosen Renovasjon har stort fokus på samfunnsansvar i form av HMS, lønns- og pensjonsvilkår for renovatørene, samt miljø, og kvalitetsstyringssystemer. Dette er faktorer som påvirker økonomi, men som er en bevist satsing.

Vedlegg:

1. Vedtak og saksdokumenter fra møtet i representantskapet 16.04.2018 til Fosen Renovasjon IKS
2. Svar fra KS Bedrift på spørsmål om kommunalt næringsavfall
3. Notat KS Bedrift - utvidet egenregi

Med vennlig hilsen

Ola Sørås
Daglig Leder Fosen Renovasjon IKS
97161312

Bjugn Kommune
Alf Nebbs gate 2
7160 Bjugn

Kommunalt Næringsavfall

Fosen Renovasjon er i stadig utvikling, og det jobbes hele tiden med løsninger for å gjøre selskapet sterkere og mer effektivt.

Vi har nå vært gjennom en prosess hvor Indre Fosen kommune har valgt Fosen Renovasjon IKS som renovasjonsselskap. Tidligere Leksvik blir en del av Fosen Renovasjon IKS og dette vil gjøre selskapet ca 15% større. Vi vil benytte denne muligheten til å øke kvaliteten og øke effektivitet i selskapet.

I den siste tiden har vi også sett på muligheter for å få til et enda bedre samarbeid med eierkommunene. Kommunene sitter på en stor mengde avfall som ligner husholdningsavfall. Dette defineres som kommunalt næringsavfall og er avfall fra sykehjem, skoler, barnehager etc. Dette er i utgangspunktet næringsavfall, som er konkurranseutsatt, men kommunen har mulighet til å tildele dette til eget renovasjonsselskap.

En slik tildeling vil gi forutsigbarhet og mulighet for økt satsing for Fosen Renovasjon. Dette vil igjen gagne både innbyggere og kommunene. Kommunene vil ha følgende fordeler med en slik løsning:

- Sikre miljøriktig håndtering av avfallet
- Garanti for at tjenesten utføres til selvkost og dermed ha en stabil lav kostnad
- Flexibilitet ved ønske om endringer i tjenesten
- Slipper arbeid og risiko ifbm anbud
- Satser på lokale arbeidsplasser og eget renovasjonsselskap
- Sikrer gode lønns og pensjonsvilkår for renovatører

Foreløpige kostnadsberegninger viser at kommunens kostander til renovasjon vil reduseres med ca 30 %, noe som tilsvarer ca 230 000 kr/år.

Vedlegg:

1. Vedtak og saksdokumenter fra møtet i representantskapet 16.04.2018 til Fosen Renovasjon IKS
2. Svar fra KS Bedrift på spørsmål om kommunalt næringsavfall
3. Notat KS Bedrift - utvidet egenregi

Med vennlig hilsen

Ola Sørås
Daglig Leder Fosen Renovasjon IKS
97161312

SAKSFRAMLEGG

Saksnr	Utvalg	Møtedato
19/8	Arbeidsutvalget for kommunesammenslåing Ørland og Bjugn kommuner	14.05.2019
	Fellesnemnda - Ørland og Bjugn kommuner	

FORSKUTTERING AV SAMMENSLÅTT OPPVEKST - MILEPÆLER OG AVKLARINGER

Arbeidsutvalget Ørland/Bjugn - Prosjektleders innstilling

Notat med milepæler, oppgaver og avklaringer i arbeidet med sammenslåing av oppvekstfeltet tas til orientering.

Sakens bakgrunn og innhold

Fellesnemnda i nye Ørland vedtok etter anbefaling fra prosjektleder i møte 25.10.18 å forskuttere sammenslåingen av oppvekstfeltet mellom Bjugn og Ørland kommuner fra 1. august 2019.

Bakgrunnen for prosjektleder sin innstilling og vedtak i fellesnemnda følger av oppvekstfeltets særstilling med barnehage- og skoleår som ikke følger kalenderår, men begynner i august og avsluttes i juni.

Dette betyr at felles regler, vedtekter, forskrifter og lignende som berører foreldre, barn og elever må samordnes før oppstart sommeren 2019.

Kommunestyrene i Ørland kommune og Bjugn kommune delegerte, i den forbindelse, bestemte paragrafer i Lov om barnehager og Opplæringsloven til fellesnemnda.

Det øvrige arbeidet med nye arbeidsavtaler, nye arbeidsforhold for de ansatte, budsjett og økonomi, personal -og organisasjonsforhold i oppvekstfeltet, gjøres sammen med resten av den nye kommunen og vil gjelde fra januar 2020.

Administrasjonens vurdering

En fullstendig sammenslåing av oppvekstfeltet i de to nåværende kommunene er en omfattende og tidkrevende prosess, og det er derfor behov for å redegjøre om hva sammenslåingen fra august 2019 omfatter, og hvilke prosesser og ansvar som først blir gjeldende i ny kommune i 2020.

Vedlagte notat inneholder viktige milepæler og presiserer ansvar, oppgaver og viktige avklaringer på oppvekstområdet for de ulike periodene før og etter kommunesammenslåingen 1.1.2020.

Vedlegg:

- 1 Notat - samordning av oppvekstfeltet

Notat:

Forskuttering av sammenslåing av oppvekstfeltet – Bjugn og Ørland kommuner fra august 2019.

Fellesnemda i nye Ørland vedtok etter anbefaling fra prosjektleder i møte 25.10.18 å forskuttere sammenslåingen av oppvekstfeltet mellom Bjugn og Ørland kommuner fra 1. august 2019. Bakgrunnen for prosjektleder sin innstilling og vedtak i fellesnemda følger av oppvekstfeltets særstilling med barnehage- og skoleår som ikke følger kalenderår, men begynner i august og avsluttes i juni.

En fullstendig sammenslåing av oppvekstfeltet i de to nåværende kommunene er en omfattende og tidkrevende prosess, og det er derfor behov for å klargjøre hva sammenslåingen fra august 2019 omfatter og hvilke prosesser og ansvar som først blir gjeldende i ny kommune i 2020.

Under følger en punktvis oversikt over hva forskuttet sammenslåing omfatter og typiske områder og ansvar som først blir felles i ny kommune. (Lista er ikke utømmelig og er ment å gi en oversikt)

Oppvekstområdet generelt:

Før august 2019:

- Beslutte organisasjonsstruktur: Tilnærming av strukturelle og organisatoriske forhold på enhetene mellom dagens Bjugn og Ørland kommuner.
- Enes om arbeidstidsavtaler for ansatte som følger lov og avtaleverk, men som ikke nødvendigvis blir like på tvers av alle barnehager eller skoler før høsten 2019. Her vil det være nødvendig med en grundigere drøfting med ansatte og tillitsvalgte ut fra enhetenes, ansattes og lederes beskrevne behov i utvikling av tjenestetilbudet i ny kommune.
- Legge fram forslag/utarbeide stillingsbeskrivelser for roller og ansvar på enhetene.

Høsten 2019:

- Oppvekstområdet driftes ut fra økonomiske rammer og vedtatte styringsdokumenter i eksisterende kommune.
- Ledere, tillitsvalgte og ansatte starter et felles arbeid med kulturbygging, grunnlagsdokumenter for forhandlinger om felles arbeidstidsavtaler osv.
- Ledere, tillitsvalgte og ansatte enes om felles utviklingsområder og satsinger for oppvekstsektoren i nye Ørland.
- Ledere, tillitsvalgte og ansatte starter arbeidet med utarbeidelse av overordnede styringsdokumenter for oppvekstsektoren i nye Ørland.
- Nettverk for styrere og rektorer etableres på tvers av sektorene.

Fra 2020:

- Juridiske forhold knyttet til personal og økonomi overføres til ny felles kommune
- Prosesser med kulturbygging og felles utviklingsarbeid for den nye kommunen intensiveres og videreføres.
- Arbeid med overordnede styringsdokumenter og felles utviklingsarbeid prioriteres.
- Nye arbeidstidsavtaler for ansatte i barnehage og grunnskole forhandles frem og slutføres.
- Kompetanseplaner for enhetene utarbeides.

Kommunalsjef oppvekst:

Høsten 2019:

- Oppgaver og rolle for ny kommunalsjef i eksisterende/ny kommune defineres av prosjektleder.

Fra 2020:

- Totalansvar for oppvekstområdet i ny kommune.

Barnehagemyndighet:

Høsten 2019:

- Barnehagemyndighetsoppgavene slås sammen og oppgavene utøves på tvers av Bjugn og Ørland kommuner.

Fra 2020:

- Ansvar og myndighet fra høsten videreføres.

Barnehage:

Før august 2019:

- Rutiner for samordnet opptak i barnehage utarbeides på tvers av kommunene.
- Samordnet opptak i barnehage gjennomføres.
- Felles vedtekter i kommunale barnehager vedtas
- Åpner for søknad om barnehageplass på tvers av eksisterende kommunegrense uten at kostnader faktureres.
- Søknader om redusert foreldrebetaling og gratis kjernetid faktureres bostedskommunen for perioden 15.08.19 -31.12.19
- Søknad om redusert foreldrebetaling i privat barnehage belastes bostedskommune.
- Søskenmoderasjon gis på tvers av kommunegrensen om barn i samme familie går i ulike barnehager.
- Retningslinjer for tildeling av tilskudd private barnehager må vedtas i fellesnemda.

Høsten 2019:

- Barnehagestruktur og kapasitet i et fremtidsperspektiv utredes.
- Nettverk for ledere på tvers av kommunale og private barnehager i Bjugn og Ørland kommuner etableres.

Fra 2020:

- Års- og utviklingsplaner utarbeides med utgangspunkt i statlige føringer, lokale prioriteringer og felles satsninger.

Grunnskole:

Før august 2019:

- Felles skolerute vedtas administrativt
- Mulighet for å søke skolested på tvers av eksisterende kommunegrense uten at kostnader faktureres.
- Skoleskyss belastes kommune som eleven har skolested i.
- Sfo-plass tilbys ved skolen barnet har skolested.
- Sfo-vedtekter for nye Ørland vedtas.

Høsten 2019:

- Forskrift om felles ordensreglement for grunnskolen fra 01.01.20 vedtas.
- «Skolestruktur» og skolekretsgrenser i nye Ørland utredes.
- Nettverk for ledere på tvers av private skoler og kommunale grunnskoler i Bjugn og Ørland kommuner etableres.

Fra 2020:

- Vedtak om nærskole og skolekretsgrenser for ny kommune
- Års- og utviklingsplaner utarbeides med utgangspunkt i statlige føringer, lokale prioriteringer og felles satsninger.

Kvalifisering/voksenopplæring:

Før august 2019:

- Samdrift av voksenopplæring for fremmedspråklige, voksne med rett til grunnskoleopplæring og voksne med rett til spesialundervisning på grunnskolens område vedtas.
- Innplassering av ansatte i kvalifiseringsenheten.
- Kvalifiseringsenheten etableres i egnede lokaler i Botngård dersom dette er mulig.

Høsten 2019:

- Kvalifiseringsenheten starter arbeidet med utvikling av helhetlige styringsdokumenter.

Fra 2020:

- Helhetlige styringsdokumenter ferdigstilles.
- Etablering av kvalifiseringsenhet i tiltenkte lokaler i Botngård.

SAKSFRAMLEGG

Saksnr	Utvalg	Møtedato
19/9	Arbeidsutvalget for kommunesammenslåing Ørland og Bjugn kommuner	14.05.2019

DISPONERING AV TILDELTE INFRASTRUKTURMIDLER NYE ØRLAND

Arbeidsutvalget Ørland/Bjugn - Prosjektleders innstilling

1. Det vedtas å bruke kr 4 000 000,- som egenandel til utbygging av bredbånd- og mobildekning i dagens to kommuner.
2. Egenandelen fordeles med 2 mill til hver av dagens kommuner i nye Ørland og etter hvor mye det enkelte prosjektet blir beregnet til å koste innenfor hvert område.
3. Områdene som ønskes utbygd er;
Hårberg / Uthaug / Opphaug, Døsvika / Opphaug / Uthaug, Vestrått, Austrått
Barseth / Asserøy / Teksdal, Lysøysund / Rømmen / Olden

Sakens bakgrunn og vurdering:

I brev til kommunal- og moderniseringsdepartementet 20.06.2017, søker Bjugn kommune og Ørland kommune om 37 200 000 til digitaliseringsprosjekt og utbygging av gang-/sykkelvei i kommunen i forbindelse med kommunesammenslåing.

I brev fra kommunal- og moderniseringsdepartementet 02.08.2017 innvilges kommunene Bjugn og Ørland tilskudd til vei og digitaliseringstiltak i forbindelse med kommunereform.

«Departementet innvilger totalt 4 mill. kroner. Tilskuddet må benyttes til tiltak som er beskrevet i søknaden. Kommunene kan selv prioritere midlene innenfor tiltakene beskrevet i søknaden.

Tiltaket må være ferdigstilt innen 01.01.2020, og det må da rapporteres til departementet på bruken av midlene senest innen 31.12.2020. Det skal fremlegges en bekreftelse fra kommunerevisjon om at midlene er brukt i henhold til formålet. All finansiell rapportering oppgis ekskl. merverdiavgift. Ubrukte midler, eller midler som ikke er brukt i henhold til formålet kan bli krevd tilbakebetalt til departementet.»

Prosjektledelsen har vurdert noen mulige disponeringer av midlene gitt av KMD. IKT har blitt en viktig brikke i vår hverdag. Innbyggerne løser i økende grad oppgaver i digitale kanaler og næringslivet digitaliserer stadig flere prosesser. Digitalisering kan forenkle søknadsprosesser, og gi en mer effektiv løsning av oppgaver. Den nye kommunen har på kort sikt flere eldre i forhold til antall arbeidstakere og det blir viktig å allokere menneskelige og økonomiske ressurser til eldreomsorgen. Gjennom å digitalisere og robotisere ulike kommunale prosesser vil vi kunne

redusere ressursbruk som i dag går med til disse prosessene og samtidig opprettholde en god service til innbyggere og næringslivet.

Gjennom digitalisering ønsker vi å legge til rette for økt grad av selvbetjening av tjenestene noe som vil gi bedre kvalitet og økt tilgjengelighet for innbyggere og næringsliv. For de ansatte vil dette gi en forenklet og en mer effektiv hverdag.

Det har liten hensikt å digitalisere kommunens tjenester hvis infrastruktur til innbyggerne i den nye kommunen ikke er tilstede. Det offentlige krever at innbyggerne skal utføre tjenestene digitalt, men når infrastruktur ikke er på plass har innbyggerne færre mulighet til å få gjort dette.

Kobbernettet som i dag er bærende ift telefon og bredbånd skal fases ut. Innbyggere som har telefoni og bredbånd levert via kobber, vil miste dette tilbudet når kobbernettet forsvinner dersom alternativer ikke etableres.

Eksempler på tjenesteområder som blir viktig i årene framover er velferdsteknologi innen helse der den digitale infrastrukturen i den nye kommunen kan bidra til at eldre kan bo hjemme lengre. I oppvekstsektoren har f.eks. skole dialog med foresatte via web og SMS meldingssystem, men noen steder er det så dårlig bredbåndstilbud at foresatte ikke får benytte dette. En mulighet er at innbyggerne kan få Internett via mobil, men dette er kvotebelagte datapakker og familier med barn kan risikere høye fakturaer. Slik bruk betinger også at det er god mobildekning, noe som ikke er tilfelle i hele nye Ørland.

Det å bygge ut bredbånd i distriktene har en slik kostnad at statlige midler må til. I distriktene i kommunen har de kun koppernett, dvs. at de kun har tilbud om bredbånd via kobbernett og en må jobbe for få til et annet alternativ her. En ser at det er begrenset med kommersielt grunnlag for å bygge ut i distriktene og vi avhengige av å få tilskudd i tillegg til en kommunal egenandel for å få dette til.

Prosjektleder mener derfor at det er riktig å benytte statlige infrastrukturmidler til å bedre mobil og bredbåndsdekningen i nye Ørland der behovet er størst. Dette vil bedre kommunikasjonen mellom innbyggere, mellom innbygger og verden for øvrig, innad i kommunal tjenesteyting og mellom innbyggere og kommunen. Forslagene til prioriterte områder, som kommer nedenfor, er foreslått av dagens kommuner.

Forslag til områder for å bruke tilskudd til;

Hårberg / Uthaug / Opphaug;

Det er ikke fiber i dette området. På disse plassene er det et «svart» område i forhold til god breibåndsdekning. På Rønne får man ikke bredbånd pga at Telenor har meddelt at kapasiteten der er sprengt. Her er det også planlagt et nytt boligfelt mot Opphaug, med ca 90 boliger. I forhold til målinger tatt av enkelte husstander så er hastigheten lavere enn i forhold til dekningskart utarbeidet av nCom.

Døsvika / Opphaug / Uthaug;

Ingen fiber, ingen ledig bredbåndskapasitet verken i kobber eller luft.

Her får en heller ikke bredbånd fra Telenor grunnet kapasitetsmangel.

I forhold til målinger tatt av enkelte husstander så er hastigheten lavere enn i forhold til dekningskart utarbeidet av nCom.

Vestrått;

Ingen fiber, ingen ledig bredbåndskapasitet verken i kobber eller luft.
I forhold til målinger tatt av enkelte husstander så er hastigheten lavere enn i forhold til dekningskart utarbeidet av nCom.

Austrått;

Ingen fiber, ingen ledig bredbåndskapasitet verken i kobber eller luft. Har en campingplass som ønsker fibertilknytning.
I forhold til målinger tatt av enkelte husstander så er hastigheten lavere enn i forhold til dekningskart utarbeidet av nCom.

Barseth / Asserøy – mobildekning

Dette er et område som har vært meldt inn til Fylkeskommunen flere ganger. Her er bredbåndstilbudet dårlig og de har ingen mobildekning. Området har kun tilgang til kobbernettet som nå skal fases ut.

Barseth / Asserøy / Teksdal – bredbåndsutbygging

Et område som har kapasitet langt under NKOM sine minstekrav for et grunnleggende bredbåndstilbud og har vært meldt inn til Fylkeskommunen flere ganger. I dette området er det tilgang til telefon/bredbånd via kobbernettet, og dette skal som kjent fases ut.
Bredbåndstilbudet er så dårlig at innbyggerne her får ikke utført sine tjenester på nett, f.eks. nettbank og skolebarn får ikke gjort lekser på en tilfredsstillende måte. Dette er et stort område med spredt bebyggelse som gjør at det vil bli dyrt å bygge ut.

Lysøysund / Rømmen / Olden – bredbåndsutbygging

Også et område hvor de har dårlig bredbåndstilbud og noen steder under NKOM sine minstekrav for et grunnleggende bredbåndstilbud. Det er nettopp blitt lagt fiber i sentrum av Lysøysund, men denne stopper før brua over til Lysøya. Ellers i området er det bare tilgang til kobbernett som nå skal fases ut. Her er også næringsområde (Guldvika/MarinHarvest)
Området er stort med spredt bebyggelse som gjør at det vil bli dyrt å bygge ut.

Folkehelsevurdering

Det er viktig at befolkningen og næringslivet opplever å fra raskt tilgang til tjenester og servicefunksjoner. Det å ha god og stabil infrastruktur i kommunen vil bidra til mindre frustrasjon, økt fornøydhhet og derav bedre helse.

Vedlegg:

- 1 Tilskuddsbrev
- 2 Tilskudd til veier og digitaliseringstiltak i kommuner som skal slå seg sammen

DET KONGELIGE KOMMUNAL- OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

15/5265-255

2. august 2017

Tildeling til infrastrukturtiltak i kommuner som slår seg sammen

Vi viser til brev av 20.06.2017 med søknad om tilskudd til infrastrukturtiltak i forbindelse med kommunereform. Departementet har behandlet søknaden og vedtatt at kommunene Ørland og Bjugn innvilges 4 mill. kroner i 2017.

Departementet utlyste i april 2017 en tilskuddsordning til etablering eller forbedring av veier og digitaliseringstiltak i kommuner skal slå seg sammen. Tilskuddsordningen skal legge til rette for og forsterke effekten av en ny og mer hensiktsmessig kommunestruktur. Det er satt av 150 mill. kroner til tilskuddet i 2017. Maksimal sum for tilskudd til den enkelte sammenslåing i 2017 er 5 mill. kroner. Det er også en målsetning at så mange sammenslåinger som mulig skal motta tilskudd.

Kommunene Ørland og Bjugn skal slå seg sammen fra 1.1.2020. Kommunene har søkt om midler til vei og digitaliseringstiltak.

Departementet innvilger totalt 4 mill. kroner. Tilskuddet må benyttes til tiltak beskrevet i søknaden. Kommunene kan selv prioritere midlene innenfor tiltakene beskrevet i søknaden.

Tiltaket må være ferdigstilt innen 01.01.2020, og det må da rapporteres til departementet om bruken av midlene senest innen 31.12.2020. Det skal da fremlegges en bekreftelse fra kommunerevisjonen om at midlene er brukt i henhold til formålet. All finansiell rapportering skal være ekskl. merverdiavgift. Ubrukte midler, eller midler som ikke er brukt i henhold til formålet, kan bli krevd tilbakebetalt til departementet.

Tilskuddet vil betales ut til Bjugn kommune i september 2017 sammen med rammetilskuddet.

Postadresse
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo
postmottak@kmd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.kmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
972 417 858

Avdeling

Saksbehandler
Jørgen Teslo
22 24 72 60

Med hilsen

Hans Petter Friestad Gravdahl (e.f.)
avdelingsdirektør

Jørgen Teslo
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Adresseliste

Bjugn kommune	Rådhuset	7160	BJUGN
Ørland kommune	Postboks 401	7129	BREKSTAD

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Att. Teslo Jørgen
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Deres ref.

Vår ref.
7713/2017/233/1627EMRA

Dato
20.06.2017

TILSKUDD TIL VEIER OG DIGITALISERINGSTILTAK I KOMMUNER SOM SKAL SLÅ SEG SAMMEN

Viser til brev av 05.04.2017 med deres referanse 15/5265 «Tilskudd til veier og digitaliseringstiltak i kommuner som skal slå seg sammen»
Bjugn kommune og Ørland kommune søker med dette på 37 200 000 millioner kroner til digitaliseringsprosjekt og utbygging av gang-/sykkelvei i kommunen i forbindelse med kommunesammenslåing.

Forberedning av veier/infrastruktur:

Biltrafikk i Ørland og mellom Ørland og Bjugn har hatt en meget stor vekst etter vedtak om etablering av kampflybasen. I KU for kampflybasen er det beregnet en trafikkøkning på 50 % i Ørland kommune og mot Bjugn frem mot 2030. De offisielle trafikk tallene viser at på enkelte strekninger har veksten vært på 100% langs Fv 710 fra Brekstad sentrum mot nye boligområder i Ørland kommune og mot Botngård. Trafikken langs Fv 710 er i dag 7500 ÅDT ved Brekstad og 4000 ÅDT ved grense Ørland/Bjugn. Kommunene har over tid beskrevet at det er store utfordringer i forbindelse med kryssløsninger og konflikt gående/syklende og biltrafikk.

FORBEDRING AV VEIER/INFRASTRUKTUR I EN NY SAMMENSLÅTT KOMMUNE:

- Gang-/sykkelvei mellom Bjugn/Ørland

Forbedring av veier/infrastruktur:

Kommunene ønsker å forbedre trafiksikkerheten for gående og syklende mellom Brekstad og Botngård. Dette vil også være med på å få knyttet folk sammen i de to kommunene. Kommunene har flere ulike prosjekt som man ønsker å realisere, men det vil være Fellesnemnda i fellesskap som avgjør hvilke strekninger som vil bli prioritert. Ulike prosjekt vil kunne beløpe seg totalt til flere ti-talls millioner kroner. Vi søker i første omgang om kr. 20 millioner for å få starta på de prosjektene som anses mest nødvendig og som vil ha størst betydning for mobilitet mellom dagens kommuner.

Postadresse postmottak Telefon 72519500
7160 BJUGN Telefaks 72519501
Besøksadresse Alf Nebbs gt 2 Bankgiro 6402.05.25647

Internett <http://bjugn.kommune.no>
E-post postmottak@bjugn.kommune.no

Digitaliseringsprosjektet:

IKT spiller en stadig større rolle i vår hverdag og innbyggerne/næringsliv ønsker å få utført digitale tjenester via Internett. Digitalisering kan forenkle søknadsprosesser, og gi en mer effektiv og lønnsom drift av kommunen. Våre kommuner har en demografi som utfordrer oss. Vi blir stadig flere eldre i forhold til antall arbeidstakere og det blir tiltagende viktig å allokere menneskelige og økonomiske ressurser til eldreomsorgen. Gjennom å digitalisere og robotisere ulike kommunale prosesser vil vi både kunne redusere ressursbruk som i dag går med til disse prosessene og samtidig opprettholde en god service til innbyggere og næringsliv. Gjennom digitalisering ønsker vi å legge til rette for økt grad av selvbetjening av tjenestene noe som vil gi bedre kvalitet og økt tilgjengelighet for innbyggere og næringsliv. For de ansatte vil dette gi en forenklet og en mer effektiv hverdag.

Status:

- Bjugn kommune skal innføre nytt telefonsystem og har påbegynt et samarbeid med Telenor og deres konsept Smart kommune. Dette samarbeidet ønsker vi at den sammenslåtte kommunen prioriterer høyt og vi ønsker å utarbeide og vedta en felles digital strategi. Vi ønsker både å se på hvordan vi samhandler mellom kommunen og innbyggere, og hvordan vi som kommune samhandler internt. Vi ønsker å gi samtlige ansatte tilgang til smarttelefon for å sikre god kommunikasjon internt og mot innbyggerne. Kommunen ønsker blant annet å digitalisere servicefunksjonene, heldigitalisere søknadsprosesser, E-post og kalender for ansatte vil bli tilgjengelig på telefonene og synkroniseres, slik at avtaler o.l. kan holdes oppdatert til enhver tid. Vi ønsker økt kommunikasjon mellom ansatte på jobb. Her vil vi blant annet ta i bruk av digitale avvikssystem på mobile enheter, digitalisere sykesignal, digitalisere rapportering av opplevd tjenestekvalitet. Vi ønsker å utvikle en applikasjon for rapportering av opplevd kvalitet i eldreomsorgen. Dette som en fortsettelse av et pågående prosjekt (Refleks) hvor resultatene lagres manuelt og vi ønsker å få en heldigital løsning. Vi ønsker også å videreføre prosjektet inn i oppvekstsektoren.
- Ørland kommune er pr i dag i planleggingsfasen av å innføre nytt telefonsystem, slik at sentralbordfunksjonen blir mere effektiv. Vi ønsker å gi samtlige ansatte tilgang til smarttelefon for å sikre god kommunikasjon internt og mot innbyggerne. E-post og kalender for ansatte vil bli tilgjengelig på telefonene og synkroniseres, slik at avtaler o.l. kan holdes oppdatert til enhver tid. Vi ønsker økt kommunikasjon mellom ansatte på jobb.
- Både Ørland og Bjugn kommuner deltar i et felles interkommunalt prosjekt på Fosen om døgnåpen digital forvaltning. Dette prosjektet er pr i dag godt i gang, men det er fortsatt veldig mye arbeidsom gjenstår. Utfordringene i det videre arbeidet består hovedsakelig av manglende internressurser i deltakerkommunene til å ferdigstille arbeidet med utviklingen av de ulike skjema, arbeidsprosesser, organisasjonsutvikling osv.

BEHOV FOR DIGITALISERINGSTILTAK I EN NY SAMMENSLÅTT KOMMUNE:

- Døgnåpen digital forvaltning
- Telefonsystem, effektivisere sentralbordfunksjon/digitalisering
 - Ta i bruk smarttelefoner
 - Ta i bruk applikasjoner som gir ansatte en forenklet og mer effektiv hverdag og som gir god service til innbyggere og næringsliv

- Bredbåndsutbygging til drift av den nye kommunen
 - Kommunikasjon mellom Bjugn/Ørland
 - Utbygging av mobilnett/bedre mobildekning

Døgnåpen digital forvaltning:

Både Ørland og Bjugn kommuner deltar i et felles interkommunalt prosjekt på Fosen om døgnåpen digital forvaltning. Dette prosjektet er pr i dag godt i gang, men det er fortsatt veldig mye arbeid som gjenstår. Utfordringene i det videre arbeidet består hovedsakelig av manglende interne ressurser i deltakerkommunene til å ferdigstille arbeidet med utviklingen av de ulike skjema, arbeidsprosesser, organisasjonsutvikling osv.

Ved bruk av statlig støtte til digitaliseringstiltak kan en se for seg at Ørland og Bjugn kommuner sammen kunne ha bidratt til at dette prosjektet blir fullført og implementert før en sammenslåing i 2020. Verdien av dette arbeidet ville da i stor grad kunne overføres også til de andre kommunene på Fosen, slik at dette ville komme alle kommunene til gode.

Målet med prosjektet vil være:

- Heldigitalisere skjemaer og kundebehandlingsprosesser – minimum 100 skjemaer
 - Videreutikles i portalen «Rettpåsak» - som er en del av Fosen-prosjektet «døgnåpen digital forvaltning»
 - Skal baseres på digital signering
- Utvikle skriftlige tjenestebeskrivelser – dvs lovgrunnlag, reglement osv som ligger til grunn for de ulike tjenestene/skjemaene
- Utvikle nye rutiner og organisasjonsutvikling knyttet til digitale prosesser
- Implementering og markedsføring av ny digital portal
 - Informere innbyggere om ny portal
 - Sikre at portalen blir tatt i bruk
- Utvikle applikasjoner som kan knyttes opp mot prosjektet.
- Bidra til felles kompetanseløft og like rutiner i begge kommuner i forkant av en sammenslåing
- Omdømmebygging ifm:
 - Nye digitale portaler er oppe å gå ifm etablering av ny kommune
 - Felles informasjon og samhandling mot innbyggerne fra Ørland og Bjugn kommuner i forkant av en sammenslåing

Telefonsystem/effektivisere sentralbordfunksjon/digitaliserig:

Vi ønsker å gi samtlige ansatte tilgang til smarttelefon for å sikre god kommunikasjon internt og mot innbyggerne. Dette innebærer at kommunen må kartlegge og utbedre nettforhold og mobildekning. Kommunen ønsker blant annet å digitalisere servicefunksjonene, heldigitalisere søknadsprosesser, E-post og kalender for ansatte vil bli tilgjengelig på telefonene og synkroniseres, slik at avtaler o.l. kan holdes oppdatert til enhver tid.

Vi ønsker økt kommunikasjon mellom ansatte på jobb. Her vil vi blant annet ta i bruk av applikasjoner på mobile enheter som forenkler hverdagen og innrapporteringer til fagsystem for den ansatte.

Bredbåndsutbygging og mobildekning til drift av den nye kommunen:

Ved sammenslåing planlegges det drift i begge rådhusene i dagens kommuner. For å sikre at vi får en god og stabil kommunikasjon er vi avhengige av god bredbåndsdekning mellom rådhusene. Det er derfor behov for at det blir lagt fiber mellom lokasjonene.

Dersom vi skal utnytte de mulighetene som ligger i en felles plattform for kommunikasjon er det viktig at vi har god mobildekning i alle deler av kommunen. Dette har kommunene satset mye på de senere år, men det gjenstår fortsatt en del arbeid.

Vi ønsker å utnytte mulighetene som velferdsteknologien gir som kan bidra til en best mulig eldreomsorg. Fagprogram tilgjengelig på mobiltelefon er nødvendig for å dokumentere/rapportere i fra tjenestene ved hjemmebesøk. Ved dårlig/ingen mobildekning har de ansatte ingen mulighet for å dokumentere/rapportere i fagprogrammet.

For å få til gode tjenester og mulighet for å digitalisere tjenester til innbyggerne ved bl.a. bruk av apper, vil det være behov for at god infrastruktur er på plass, bl.a. mobildekning. Bjugn er en kommune med mye variert terreng og spredt bebyggelse hvor det er områder som har dårlig eller ingen mobildekning.

Behovet for å forbedre mobildekning og bredbåndsløsninger i kommunene vil ta flere år å bygge ut. Ved å ta investeringer i infrastruktur vil vi være bedre rustet til å ta grepene som er nødvendig.

God dekning vil også bidra til bo og næringslyst.

ØKONOMI

Forbedring av veier/infrastruktur:

Forbedring av gang- og sykkelvei kr. 20 000 000

Døgnåpen digital forvaltning:

- Prosjektleder 100 % 2018/2019 kr. 1 600 000

- Frikjøp av medarbeidere Ørland 80 % stilling 2018/2019 kr. 950 000

- Frikjøp av medarbeidere Bjugn 80 % stilling 2018/2019 kr. 950 000

- Eksterne konsulenter kr. 1 500 000

o Teknologiutvikling

o Organisasjonsutvikling

SUM kr. 5 000 000

Telefonsystem/digitalisering:

Kommunen akter å dekke det den billigste modell av driftssikker smarttelefon anslått til ca 2500 kroner. Anslått gjennomsnittlig levetid på mobiltelefoner er satt til to år. Anslått investeringskostnad er satt til 2 500 000. Kommunen bærer selv kostnaden for årlige reinvesteringer og for driftsabonnement.

Opplæring av de ansatte i bruk av mobilt bedriftsnett, apper osv. vil være en nødvendighet for at vi skal lykkes med prosjektet. Kostnader til etablering og opplæring er stipulert til kr. 500 000.

Investeringskostnad, telefoner kr. 2 500 000

Etablering og opplæring kr. 500 000

SUM kr. 3 000 000

Fiber mellom Botngård og Brekstad:

Fiber mellom Botngård og Brekstad kr. 7 000 000

Mobildekning:

Mobilmast med hus har en kostnad på ca 700 000,
i tillegg kommer fremføring av strøm.

Pris på fremføring av strøm avhenger hvor langt det er til
nærmeste «trafo». Vi kan se for oss et behov for 2 nye
mobilmaster

kr. 1 400 000

Fremføring av strøm

kr. 800 000

SUM

kr. 2 200 000

SUM

kr. 37 200 000

Med hilsen

Emil Raaen
rådmann Bjugn

Snorre Glørstad
rådmann Ørland

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevet signatur.

SAKSFRAMLEGG

REGLEMENT GODTGJØRING TIL FOLKEVALGTE NYE ØRLAND KOMMUNE

Prosjektleders innstilling

Fellesnemnda vedtar fremlagte forslag til reglement for godtgjøring til folkevalgte i nye Ørland kommune.

Sakens bakgrunn og innhold

Det legges med dette fram et forslag til godtgjøring for folkevalgte i nye Ørland. Godtgjøringene er drøftet i politisk delprosjekt for politisk organisering. Drøftingene har tatt utgangspunkt i dagens satser for godtgjøring i dagens kommuner og det er i møtene sett på godtgjøringssetsene i Indre Fosen kommune som er en kommune på en sammenlignbar størrelse.

Administrasjonens vurdering

Forslag til satser som kommer fram av vedlegget, er foreslått i tråd med det politisk delprosjekt for politisk organisering diskuterte seg fram til.

Vedlegg:

- 1 Reglement godtgjøring til folkevalgte nye Ørland kommune

Reglement godtgjøring til folkevalgte

Ørland kommune

Innhol

d

1. Ordfører og varaordfører:.....	2
2. Formannskapetets medlemmene (unntatt ordfører og varaordfører).....	2
3. Kommunestyrets medlemmer (unntatt ordfører og varaordfører).....	2
4. Ledere av komiteene, planutvalget og felles landbruksnemnd	2
5. Ledere i administrasjonsutvalget og kontrollutvalget.....	3
6. Leder i ungdomsrådet, eldrerådet og kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	3
7. Medlemmer (ikke ledere) i ovennevnte styrer, råd og utvalg samt andre utvalg opprettet av kommunestyret	3
8. Varamedlemmer i ovennevnte styrer, råd og utvalg.....	3
9. Revidering av reglementet	4
10. For utvalg som opprettes for særskilte oppgaver eller formål.....	4

11.	Erstatning for tapt arbeidsinntekt.....	4
12.	Reise-, kost- og overnattingsgodtgjørelse	4
13.	Generelle bestemmer	5
13.1	Kommunalt ansatte.....	5
13.2	Begrensninger i møtegodtgjørelse.....	5
13.3	Utbetaling.....	5
13.4	Fortolkning.....	5
14.	Ikrafttredelse.....	5

1. Ordfører og varaordfører:

- 1.1. Ordførerens godtgjøring fastsettes til 100% av stortingsrepresentantenes godtgjøring pr.1.1. Ordfører godtgjøres for 100% stilling.
- 1.2. Varaordførerens godtgjøring fastsettes til 80 % av ordførerens godtgjøring. Varaordfører godtgjøres for 50% stilling
- 1.3. Godtgjørelse til ordfører og varaordfører fastsettes hvert år i budsjettvedtaket.
- 1.4. Godtgjørelse dekker ansvar, kontortid, representasjon, forberedelser til møter, møtedeltakelse, oppfølging og andre oppgaver i egenskap av ordfører/varaordfører.
- 1.5. Ordfører og varaordfører innmeldes med medlemskap i Kommunal Pensjonskasse og omfattes av de tariff- og lovbestemte personforsikringer som gjelder kommunalt ansatte. Ordfører og varaordfører får utbetalt godtgjøring under sykdom på lik linje med sykelønnsordningen for kommunalt ansatte.
- 1.6. Ordfører og varaordfører tilstår kommunal tjenestetelefon i henhold til kommunens telefonreglement.

2. Formannskapets medlemmene (unntatt ordfører og varaordfører)

2.1 Fast årlig godtgjørelse på kr. 50.000

2.2 Godtgjørelse gis for alle møter og befaringer samt forberedelser som inngår i organets arbeids- og ansvarsområde.

3. Kommunestyrets medlemmer (unntatt ordfører og varaordfører)

3.1 Godtgjøring gis 1500 kroner pr oppmøte i kommunestyret.

3.2 Godtgjørelse gis for møter og befaringer samt forberedelser som inngår i organets arbeids- og ansvarsområde.

4. Ledere av komiteene, planutvalget og felles landbruksnemnd

4.1 Fast årlig godtgjørelse på kr. 25.000

4.2 Godtgjørelse gis for alle møter og befaringer samt forberedelser som inngår i organets arbeids- og ansvarsområde.

5. Ledere i administrasjonsutvalget og kontrollutvalget

5.1 Fast årlig godtgjørelse på kr. 20.000

5.2 Godtgjørelse gis for alle møter og befaringer samt forberedelser som inngår i organets arbeids- og ansvarsområde.

6. Leder i ungdomsrådet, eldrerådet og kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne

6.1 Fast årlig godtgjørelse på kr. 10.000

6.2 Godtgjørelse gis for alle møter og befaringer samt forberedelser som inngår i organets arbeids- og ansvarsområde.

7. Medlemmer (ikke ledere) i ovennevnte styrever, råd og utvalg samt andre utvalg opprettet av kommunestyret

7.1 Godtgjørelse kr. 500,- pr. møte.

7.2 Godtgjørelse omfattes av alle møter og befaringer samt forberedelser som inngår i organets arbeids- og ansvarsområde.

7.2.1 På bakgrunn av dette punktet i reglementet, er deltakelse i samarbeidsutvalg o.l. en del av møtegodtgjørelsen i komiteen.

7.2.2 Det utbetales ikke møtegodtgjørelse for avlyste møter.

7.2.3 Tappt arbeidsfortjeneste utbetales med reisetid utenfor kommunen og det tas hensyn til møtetidspunkt og kollektivtilbud ved fastsettelse av tid for fravær.

8. Varamedlemmer i ovennevnte styrever, råd og utvalg

8.1 Godtgjørelse kr. 500,- pr. møte.

9. Revidering av reglementet

Godtgjøringsreglementet revideres årlig i forbindelse med budsjettarbeidet.

10. For utvalg som opprettes for særskilte oppgaver eller formål

Prosjektgrupper, ad hoc utvalg o.l. - avgjøres det ved opprettelse/valg av medlemmer hvilken godtgjørelse som evt. skal ytes til medlemmene/varamedlemmene.

11. Erstatning for tappt arbeidsinntekt

Kommunale ombud får dekt tap i arbeidsinntekt og andre utgifter som vervet medfører etter disse retningslinjene:

- 1 dag = 7,5 timer.
- Legitimerte utgifter til nødvendig omsorgsarbeid dekkes.
- Ulegitimerte tap dekkes med inntil kr 1.500 pr. dag

- Selvstendig næringsdrivende og ombud med fast inntekt som kan dokumentere sitt tap, får erstattet sitt samlede tap/utgift med inntil kr. 3.000 pr. møtedag.

Selvstendig næringsdrivende får enten tapt arbeidsfortjeneste dekket i henhold til den godtgjørelse som er fastsatt for ulegitimert tap, eller etter vedkommendes beregningsgrunnlag for folketrygd ved siste ligning.

Faktiske tap og utgifter innenfor disse satsene dekkes etter regning fra den enkelte. Kravet skal være dokumentert og inneholde spesifisert oversikt over erstatningsbeløpet. Krav må fremmes innen 20. i hver måned.

12. Reise-, kost- og overnattingsgodtgjørelse

Kommunale ombud skal ha dekket utgifter til skyss, kost og overnatting som vervet nødvendiggjør - etter det kommunale reiseregulativet. Reiser skal foretas på billigste måte.

- Reise med egen bil for å utføre pålagte oppdrag godtgjøres etter satsene i det kommunale regulativet. Det forutsettes en avstand på minst 5 km en veg for at godtgjørelse skal ytes.
 - Kost- og overnattingsgodtgjørelse dekkes etter det kommunale regulativet. Dette gjelder imidlertid ikke ved kurs/seminar/møter der kommunen betaler oppholdsutgifter/pensjonspris for deltakerne, eller ved møter med servering.

Utbetaling skjer etter spesifisert regning fra den enkelte.

13. Generelle bestemmer

13.1 Kommunalt ansatte

Det utbetales ikke godtgjørelse til ansatte i kommunen etter bestemmelsene i dette reglementet når de er oppnevnt i henhold til gjeldende regler for valg til folkevalgte organer. Bestemmelsen inkluderer de som er oppnevnt i kraft av sin stilling.

Møtegodtgjørelse gis ikke for deltakelse i kurs, seminarer, foredrag, konferanser, stillingsintervjuer, tilstelninger o.l.

13.2 Begrensninger i møtegodtgjørelse

Møtegodtgjørelse gis ikke for deltakelse i kurs, seminarer, foredrag, konferanser, stillingsintervjuer, tilstelninger og lignende. Gjelder ikke tapt arbeidsfortjeneste.

13.3 Utbetaling

Møtegodtgjøring pr enkeltoppmøte, utbetales to ganger pr år henholdsvis juni og desember. Fast møtegodtgjøring utbetales månedlig fordelt over hele året. Rådmannen har ansvar for praktisk gjennomføring av dette.

Ordførerens og varaordførers godtgjøring, andre faste godtgjøringer utbetales med 1/12 pr måned i samsvar med kommunens ordinære rutiner for utbetaling av lønn.

Tapt arbeidsinntekt og andre påførte utgifter refunderes på grunnlag av spesifisert krav fra den folkevalgte, kravene sendes inn månedlig.

For de utvalg om har sekretær fra administrasjonen, sørger sekretæren for nødvendige oppgaver for anvisning/utbetaling. Tilsvarende ansvar har lederen i de utvalg som ikke har slik sekretær.

13.4 Fortolkning

Tvil om tolkning av bestemmelsene i dette reglementet legges fram for formannskapet til avgjørelse.

14. Ikrafttredelse

Reglementet gjelder fra 01.01.20200.

SAKSFRAMLEGG

Saksnr	Utvalg	Møtedato
	Fellesnemnda - Ørland og Bjugn kommuner	
19/11	Arbeidsutvalget for kommunesammenslåing Ørland og Bjugn kommuner	14.05.2019

REGLEMENT FOR POLITISKE ORGANER I NYE ØRLAND KOMMUNE

Arbeidsutvalget Ørland/Bjugn - Prosjektleders innstilling

Prosjektleders forslag til Reglement for politiske organer i nye Ørland kommune vedtas.

Sakens bakgrunn og innhold

Alle kommuner skal ha et reglement for politiske organer som revideres etter hvert kommunevalg. Som følge av kommunesammenslåing av Bjugn og Ørland kommuner, samt iverksettelse av ny kommunelov fra 01.01.2020, må det utarbeides et nytt reglement for nye Ørland kommune.

Det nye reglementet bygger på dagens vedtatte reglement i Bjugn og Ørland og det er tatt inn endringer som følge av endringer i ny kommunelov. Forslaget er utarbeidet av en administrativ arbeidsgruppe bestående av Rita Sundet, Bjugn kommune, Anne Risvik, Ørland kommune og Arild Risvik, ny kommunalsjef organisasjon og utvikling nye Ørland kommune

Reglementets oppdeling:

Innledning som peker på de vesentligste endringene som ny kommunelov gir

Del 1 – fellesreglement for de politiske organer

Del 2 – reglement for det enkelte styrer, råd og utvalg

Ny kommunelov medfører ingen omveltning, men mange viktig enkeltendringer som gir en bedre rolleavklaring mellom folkevalgte og administrasjon og en tydeligere arbeidsgiverrolle. En oversikt over endringene utarbeidet av kommunaldepartementet er vedlagt saksfremlegget.

Noen av de viktigste enkeltendringene er:

- **§13 – 1 Kommunedirektøren – myndighet og oppgaver**
Ledelsesansvaret er videreført og understreket, utredningsplikten og iverksettelsesplikten er presisert.
Videre er det endringer i kommunaldirektørenes personalansvar (§13-1, sjuende ledd) som blant annet medfører at kommunaldirektøren ikke kan instrueres om utøvelsen av det løpende personalansvaret.
- **§5-1 Folkevalgte organer og §5-2 Andre kommunale organer**
Kun de organene som er nevnt i lov kan opprettes. Loven ramser opp hvilke.

De mest sentrale organene må bruke det navnet som loven bestemmer. Utvalg erstatter faste utvalg og komiteer. Utvalg kan være varige eller tidsbegrensede, kan få vedtaksmyndighet, innstillingsrett eller kun utredningsoppgaver.

Obligatorisk er eldreråd, råd for personer med nedsatt funksjonsevne og ungdomsråd.

- **§9-1 Opprettelse av kommunale foretak**
Hovedsakelig videreføring, men med sterkere fokus på kommunestyrets eierstyring. Eierskapsmeldingen skal omfatte kommunale foretak.
- **§17-1 Interkommunalt samarbeid**
Et interkommunalt samarbeid skal foregå gjennom et interkommunalt politisk råd, kommunalt oppgavefelleskap, vertskommunesamarbeid, interkommunalt selskap, aksjeselskap eller samvirkeforetak, en forening eller på annen måte som det er rettslig adgang til.
- **§23 – 1 til 7 Kontrollutvalget, ansvar og myndighet**
Lederen kan ikke være medlem av samme parti eller tilhøre samme gruppe som ordføreren. Utvalget skal ha minst fem medlemmer. Minst ett medlem skal velges blant kommunestyrets medlemmer. §23-1 lister opp hvem som er utelukket fra valg.

Folkehelsevurdering

Folkehelseperspektivet i en kommune ivaretas gjennom fokus på menneskenes livskvalitet og livsutfoldelse. For å kunne etablere og yte kommunale tjenester til beste for kommunens innbyggere, må det være et velfungerende folkestyrt demokrati som gjør de gode valgene og de riktige prioriteringene sammen med fagkompetansen i kommunens administrasjon. Et reglement for politiske organer i nye Ørland bidrar til å sikre utøvelsen av politiske valg og vedtak til beste for innbyggerne.

Administrasjonens vurdering

Forslag til reglement legges fram med de endringene ny kommunelov krever.

Det ble imidlertid vedtatt en del overordnede prinsipper for ny politisk organisering i fellesnemda i 2018 som må vurderes på nytt i lys av ny kommunelov.

Der ble det bestemt at man skulle ha en komitestruktur og at man ikke ønske å delegere myndighet til komite/utvalg, men ønsket at disse skulle innstille til kommunestyret.

Ny kommunelov gjør at vi må kalle det en utvalgsmoell. Bakgrunnen er at i en komitestruktur i ny kommunelov er det kun medlemmer av kommunestyret som kan bekle komiteene.

Fellesnemda har valgt en struktur med flere medlemmer enn antall medlemmer i kommunestyret. Dette gjør at det formelt sett vil være en utvalgsmoell, men at man ikke delegerer myndighet til utvalgene.

Unntaket vil være landbruksnemd og planutvalg hvor det vil være naturlig å også delegere vedtaksmyndighet.

Vedlegg:

- 1 Forslag til Reglement for politiske organer i nye Ørland kommune
- 2 Ny kommunelov iverettes 01.01.20 - oversikt over de viktigste endringene.

Reglement for politiske organer i nye Ørland kommune

ØRLAND

K O M M U N E

Utkast 03. 05.19

+

Innhold

Innledning	5
Ny kommunelov fra 01.01.2020.....	5
REGLEMENT POLITISKE ORGANER - DEL I	11
Mål for ny politisk styringsmodell	11
Styringsprinsipper	11
Styringsorganer	12
Retningslinjer for valg	12
Felles reglement for alle politiske organer	14
Gjennomføring av politiske møter	14
Overordnet reglement for delegasjon av myndighet.....	22
REGLEMENT FOR POLITISKE ORGANER – DEL 2	24
Reglement for kommunestyret.....	24
Reglement for formannskapet.....	25
Reglement for utvalgene.	26
Utvalg for helse og familie	28
Utvalg for oppvekst og utdanning.....	29
Utvalg for samfunnsutvikling, miljø, landbruk og teknikk.....	30
Planutvalg.....	31
Landbruksnemd	32
Utvalg for næring, arbeid og kultur	33
Reglement for Kontrollutvalg	34
Reglement for Ungdomsrådet.....	35
Reglement for Eldrerådet	36
Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne.....	37

+

Innledning

Reglementet regulerer saksbehandling og møtevirksomhet i alle folkevalgte kommunale organer.

Reglementet gjelder for kommunestyret, formannskapet og utvalg opprettet i medhold av kommuneloven, og for andre folkevalgte organer så langt det passer. Bestemmelsene i kommuneloven, forvaltningsloven, offentlighetsloven, arkivloven og andre lover gjelder også for folkevalgte organers virksomhet.

Reglementet er oppdelt i:

Del I fellesreglement for de politiske organer

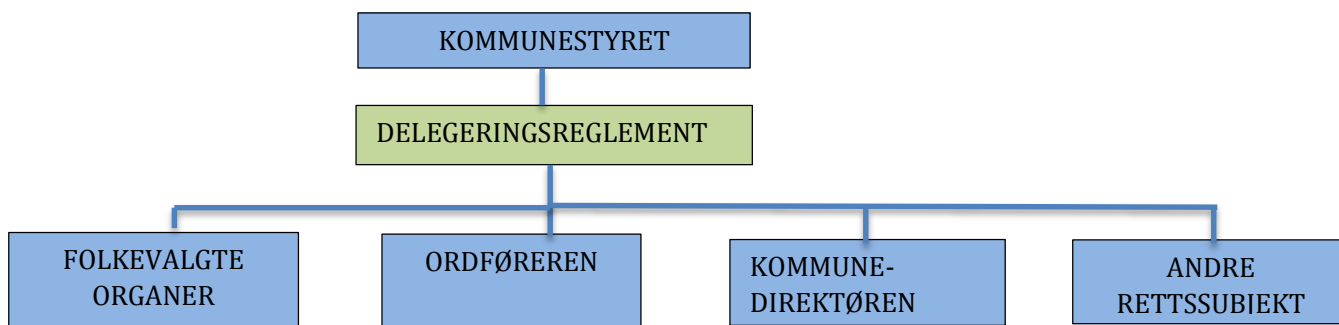
Del II reglement for det enkelte styre, råd og utvalg.

Ny kommunelov fra 01.01.2020

Fra 01.01.2020 vil ny kommunelov tre i kraft og vil legge premisser for politisk og administrativt ansvar og utøvelse av myndighet.

§5-14 Reglement for delegering og innstilling

Kommunestyret fastsetter selv et reglement for hvordan vedtaksmyndighet og innstillingsrett skal delegeres.

KOMMUNESTYRET

Kommunestyret er det øverste kommunale organet i kommunen. (§5-3)

Kommunestyret treffer vedtak på vegne av kommunen hvis ikke annet følger av lov

Kommunestyret kan delegerer myndighet til å treffe vedtak til andre folkevalgte organer, ordføreren og kommunaldirektøren innenfor rammene av denne lov eller annen lov.

ORDFØREREN (§6-1) – myndighet og oppgaver

Ordføreren er kommunens møteleder i kommunestyret

Ordføreren er rettslig representant for kommunen og underskriver på kommunens vegne hvis myndigheten ikke er tildelt andre.

Ordføreren har møte -, tale – og forslagsrett i alle kommunale organer unntatt kommuneråd og organer under dem. I kontrollutvalget har ordføreren likevel bare møte – og talerett. Ordføreren har stemmerett bare i de organer der han eller hun er valgt medlem. Ordføreren kan la et annet medlem av kommunestyret representere seg i de organer han eller hun ikke er medlem av.

Kommunestyret kan gi ordføreren myndighet til:

- a) Treffe vedtak i saker som ikke er av prinsipiell betydning
- b) Treffe vedtak i hastesaker ett §11-8 første ledd
- c) Opprette utvalg som skal forberede saker som ikke har prinsipiell betydning.

Formannskapet kan selv gi ordføreren myndighet til å treffe vedtak i saker som ikke har prinsipiell betydning, hvis ikke kommunestyret selv har bestemt noe annet.

Ordføreren skal rapportere til kommunestyret om hvordan den delegert myndigheten er benyttet.

KOMMUNEDIREKTØREN (§13-1) – myndighet og oppgaver

Kommunestyret ansetter selv en kommunedirektør som skal være leder av kommunens administrasjon.

Kommunedirektøren skal lede den samlede kommunale administrasjonen, med de unntak som følger av lov, og innenfor de instrukser, retningslinjer eller pålegg kommunestyret gir.

Folkevalgte organers føringer og instrukser på kommunaldirektørens arbeid skal skje i form av vedtak.

Kommunedirektøren skal påse at saker som legges fram for folkevalgte organer er forsvarlig utredet.

Kommunedirektøren skal påse at vedtak som treffes av folkevalgte organer, blir iverksatt uten ugrunnet opphold.

Kommunedirektøren har møte – og talerett i alle kommunale folkevalgte organer, med unntak av kontrollutvalget

Et folkevalgt organ kan gi kommunedirektøren myndighet til å treffe vedtak i saker som ikke har prinsipiell betydning, hvis ikke kommunestyret har bestemt noe annet.

Kommunedirektøren har det løpende personalansvaret for den enkelte, inkludert ansettelse, oppsigelse, suspensjon, avskjed og andre tjenstlige reaksjoner, hvis ikke annet er fastsatt i lov.

Ad §13-1 sjuende ledd): ny fordeling av arbeidsgiveransvaret

- Kommunestyret har fortsatt det overordnede arbeidsgiveransvaret
- Kommunedirektøren er gitt ansvaret for å utøve det løpende arbeidsgiveransvaret
- Kommunedirektøren kan ikke instrueres om utøvelsen av det løpende personalansvaret.
- Det er ikke begrensninger i delegeringsadgangen innenfor administrasjonen.

FOLKEVALGTE ORGANER (§5 -1) – myndighet og oppgaver

Folkevalgte organer etter denne loven er

- a) Kommunestyre
- b) Formannskap
- c) Kommuneråd
- d) Utvalg, inkludert kommunedelsutvalg og kontrollutvalg
- e) Arbeidsutvalg
- f) Felles, folkevalgt nemnd i vertskommunesamarbeid
- g) Kommunestyrekomiteer
- h) Styret for deler av den kommunale virksomheten i parlamentarisk styrte kommuner
- i) Representantskap og andre styringsorganer for et interkommunalt politisk råd
- j) Representantskap for et kommunalt oppgavefellesskap
- k) Et kommunalt folkevalgt organ hjemlet i særlov.

Folkevalgte organer som er nevnt i andre ledd bokstav a til d og g, skal ha navn som inkluderer den betegnelsen som er brukt om organet der. I navnet kan betegnelsen by eller herad brukes i stedet for betegnelsen kommune.

Andre kommunal organer (§5 – 2):

- a) Andre kommunale organer skal opprettes etter bestemmelsen i kommuneloven
- b) Partssammensatte utvalg (Administrasjonsutvalget)
- c) Styret for en institusjon
- d) Underordnede styringsorganer for et kommunalt oppgavefellesskap
- e) Styret for et kommunalt foretak
- f) Eldreråd, råd for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsråd eller annet medvirkningsorgan for ungdom.

Utvalg (§5-7)

Kommunestyret kan selv opprette utvalg for kommunale formål og for deler av den kommunale virksomheten.

Kommunestyret velger selv en leder, en nestleder og øvrige medlemmer og varamedlemmer til utvalget.

Kommunestyret fastsetter selv hva slags saker utvalget skal behandle. Utvalget kan få tildelt vedtaksmyndighet hvis ikke annet følger av lov.

ANDRE RETTSSUBJEKT

Med andre rettssubjekt menes interkommunale selskap (IKS) og kommunale aksjeselskap.

HVEM ER FOLKEVALGTE

Med folkevalgte menes i denne loven medlemmer av kommunestyret og personer som et folkevalgt organ har valgt inn i et folkevalgt organ eller et annet kommunalt organ etter § 5-2.

Personer nevnt i § 7-3 første ledd bokstav b og c og som er valgt inn i underordnet styringsorgan i kommunalt oppgavefellesskap, er likevel ikke å anse som folkevalgte.

GENERELLE BESTEMMELSER OM DELEGERING

Formål

Formålet med delegering av myndighet er å få en oversiktlig og effektiv saksbehandling i kommunens forskjellige organer. Kommunens delegeringsreglementet skal:

- sikre at avgjørelser og utøvelse av myndighet skjer i henhold til lover, regler og kommunestyrets bestemmelser
- på en tydelig måte vise skillelinjene mellom politisk og administrativt ansvar og myndighet
- plassere avgjørelsesmyndigheten på hensiktsmessig nivå
- sikre politisk styring i alle overordnede og prinsipielle saker

Retningslinjer

1. Delegert myndighet skal brukes i samsvar med lover, forskrifter og retningslinjer gitt av overordnet organ. Vedtak etter delegert myndighet skal ikke være i strid med rammer og forutsetninger lagt i økonomiplan, årsbudsjett og andre retningslinjer og planer fastsatt av overordnet organ.
2. Overordnet organ kan når som helst trekke tilbake delegert fullmakt, og kreve å få seg forelagt saker som et underordnet organ skal behandle i henhold til delegert fullmakt. Kommunestyret kan tilbakekalle enhver fullmakt gitt i delegeringsreglementet.
3. Det organ som har fått delegert myndighet, kan overlate til overordnet organ å fatte avgjørelser i spesielle saker.
4. Overordnet organ kan, på eget initiativ, omgjøre et underordnet organs vedtak i samsvar med Forvaltningslovens § 35.
5. I saker hvor utvalg er delegert avgjørelsesmyndighet kan 2 medlemmer, ordføreren eller rådmannen/representant for rådmannen innen møtets slutt, forlange saken fremlagt for overordnet organ. Dersom ordføreren eller rådmannen selv ikke deltar i møtet, kan de innen tre dager etter at de er gjort kjent med vedtaket, bestemme at saken skal legges fram for overordnet organ.
6. Dersom det er uklarhet om myndighet er delegert avgjør utvalget dette selv med alminnelig flertall.
7. Alle enkeltvedtak, også de som er truffet i henhold til delegert myndighet, skal grunngis samtidig med at vedtaket treffes. Jfr. Forvaltningslovens § 24.
8. Forvaltningsloven §§ 28-32 omhandler klagebehandling. Parter og andre med rettslig klageinteresse har rett til å få saken behandlet på nytt av den kommunale klagenemnda. Departementet er klageinstans når vedtak er truffet av kommunestyret. For enkeltvedtak gjort med hjemmel i særlov, gjelder klagereglene i tilhørende særlov.
9. All delegering av økonomisaker skjer i hht kommunens vedtatte økonomireglement.
10. All delegering fra kommunestyret til annet politisk utvalg kan videredelegeres hvis ikke annet framkommer av lov. Delegering til administrasjonen er delegering til rådmannen, hvis særlov ikke bestemmer noe annet. Rådmannen kan videredelegere sin myndighet gjennom intern delegering.

11. Delegeringsreglementet skal legges fram for kommunestyret til revisjon minst en gang hver valgperiode. Det foretas fortløpende endringer og tilpasninger etter behov.
12. Administrative vedtak om driftsmessige og økonomiske forhold rapporteres gjennom budsjettrapporter og/eller muntlig orientering til aktuelt politisk utvalg.

Mål for ny politisk styringsmodell

Følgende mål er lagt til grunn for politisk styringsmodell:

1. Sterkere politisk helhetsstyring av kommunen
2. Effektive beslutningsprosesser
3. Vitalisering av kommunestyret
4. Deltakelse i politisk arbeid skal preges av den politiske styringsfunksjonen og være mest mulig effektiv
5. Velutviklet lokaldemokrati
6. Være opptatt av samfunnsutvikling
7. Sette langsiktige mål og rammer for kommunens drift og tjenesteyting
8. Politisk organisering bør preges mer av målgrupper og satsningsområder enn av intern arbeidsdeling og organisering
9. Gjennomgående representasjon (alle kommunestyrets medlemmer er medlemmer i formannskap eller utvalg).
10. Klar rollefordeling mellom politikk, administrasjon og de ansattes organisasjoner
11. Klare og gode arbeidsforhold for de politiske organer

Styringsprinsipper

Den politiske styringsmodellen innebærer en todeling av det politiske arbeidet (2-trinns behandling):

- Kommunestyret og de ulike utvalgene skal primært arbeide med prinsipiell og langsiktig styring av kommunen. Formannskapet er kommunens driftsstyre og skal behandle økonomiplan og årsbudsjett og saker som er delegert fra kommunestyret.
- Utvalgene behandler alle saker som hører inn under sitt fagfelt med innstilling til kommunestyret.
- De øvrige politiske organer behandler saker etter særlov, reglement og delegasjon fra kommunestyret.
- Rådmannen har innstillingsrett i saker til alle utvalg med unntak av valg og tilsetting av rådmann.

- Politisk nivå skal oppnevne medlemmer/varamedlemmer i arbeidsgrupper som blir oppnevnt for utredninger/planer o.l. innenfor alle tjenesteområdene.

Styringsorganer

Kommunestyret

Kommunestyret skal være en arena for levende politisk debatt der de grunnleggende politiske skillelinjene kommer fram - mer enn detaljer og nyanser.

Kommunestyret skal arbeide effektivt for å unngå forsinkelser i kommunens saksbehandling.

Kommunestyret skal gi rom for informasjon om aktuelle saker fra andre. Spørsmål og interpellasjoner behandles fortløpende. Det skal arrangeres temadebatter om kommunens tjenestetilbud minst 1 gang pr år innenfor hvert av områdene oppvekst, helse og omsorg, folkehelse og frivillighet samt næring/kultur.

Formannskapet

Formannskapet er kommunens strategiske organ innenfor samfunnsutvikling.

Utvalg

Kommunestyret inndeles i fire utvalg som gis betegnelsen:

- Utvalg for helse og familie
- Utvalg for oppvekst og utdanning
- Utvalg for samfunnsutvikling, miljø, landbruk og teknikk
- Utvalg for næring, arbeid og kultur.

I tillegg kommer lovpålagte utvalg som partssammensatt utvalg (administrasjonsutvalget), planutvalg, landbruksnemd og kontrollutvalg.

Retningslinjer for valg

- Kommunestyret velger på konstituerende møte ordfører, varaordfører, formannskap, kontrollutvalg og valgnemnd. Valgnemnda fremmer forslag på valg av styrer, råd og utvalg til neste møte i kommunestyret.
- Valgene foretas etter reglene i Valgloven og Kommuneloven.
- Alle kommunestyrets medlemmer som ikke er medlem i formannskapet og ett medlem i kontrollutvalget, skal være medlem i et av utvalgene listet ovenfor eller planutvalget eller landbruksnemd.

- Kommunestyret velger utvalgenes/planutvalgets/landbruksnemdas ledere og nestledere.
- Valgperioden er fire år og tilsvarer kommunestyreperioden.
- Kommunestyret kan velge ad hoc komiteer for særskilte oppgaver.
- Styret, råd og utvalg kan velge arbeidsutvalg innen sitt organ for å utrede særskilte saker/oppgaver.

Nærmere om oppgaver og myndighet fastlegges i reglementet del II.

Felles reglement for alle politiske organer

Formål

Formålet med dette reglementet er:

- Gi hovedretningslinjer for de politiske organers arbeid
- Gi ensartede og like retningslinjer for alle sentrale kommunale organer
- Gi oversikt over de viktigste plikter og rettigheter for folkevalgte
- Legge grunnlag for vitalisering av det politiske arbeidet
- Bidra til åpenhet i forvaltningen
- Legge forholdene til rette for dialog mellom de folkevalgte organer og innbyggerne

Hjemmel

Reglementet er fastsatt med hjemmel i ny kommunelov § 5-14. Reglementet har utfyllende status i forhold til lov og forskrifter gitt i medhold av lov.

Reglementet gjelder for alle organer opprettet med hjemmel i kommuneloven, og for andre kommunale organer så langt det ikke strider mot særskilt fastsatte regler.

Gjennomføring av politiske møter

Møteprinsippet

Folkevalgte organer treffer sine vedtak i møte.

Når det er påkrevd å få avgjort en sak før neste møte, kan lederen for organet beslutte at saken tas opp til behandling ved fjernmøte eller ved skriftlig saksbehandling jfr. ny kommunelov §11-6.

Møteplan

Lederen i styrer, råd og utvalg sørger for at det blir utarbeidet møteplan. Møtet avholdes ellers når lederen finner det påkrevd eller minst 1/3 av medlemmene krever det.

Evt. endringer i møteplan skal varsles på e-mail.

Oppdatert møteplan kunngjøres på kommunens hjemmesider.

Møteinnkalling

Ordføreren har ansvaret for hvilke saker som skal stå på sakskart i kommunestyre og formannskap.

I andre utvalg har lederen et tilsvarende ansvar.

Møteinnkalling til alle politiske utvalg skal som hovedregel sendes ut minst 7 dager før møtet.

Normalt bør møteinnkallingen være medlemmene i hende senest 4-5 dager i forveien.

Innkallingen skal inneholde møtetidspunkt, møtested, sakskart og saksutredninger med innstilling.

Innkallingen sendes medlemmene og de første varamedlemmene. Den skal som hovedregel også sendes media, bibliotek og andre interesserte etter konkret vurdering.

Møteplan for åpne møter legges ut på kommunens hjemmeside.

Deltakelse fra administrasjonen/ordføreren

Rådmannen (personlig eller ved stedfortreder) har møte- og talerett i alle folkevalgte organer med unntak av kontrollutvalget.

Rådmannen er ansvarlig for at sekretærfunksjonen utføres tilfredsstillende.

Rådmann/møtesekretær plikter å orientere ordfører/leder om saker som er aktuelle for behandling.

I medhold av særskilte bestemmelser kan andre ta del i møter med de plikter og rettigheter som bestemmelsen gir.

Ordføreren har møte- og talerett i alle folkevalgte organer.

Ordfører/møteleder kan invitere andre til å orientere, innlede til debatt m.v. i det enkelte organ.

Saksordfører

Utvalgene kan ha saksordfører i de saker hvor komiteen innstiller ovenfor kommunestyret.

Sekretærbistand til politiske utvalg

Rådmannen har ansvar for saksforberedelse for alle kommunale organer jmf ny kommunelov §13-1 og skal gi organene den faglige bistand de ber om.

Sekretærfunksjoner for politiske organer inngår i *Kommunalsjef for organisasjon og utvikling* sitt ansvarsområde.

Innkalling og saksliste

Det er lederen av det respektive organ som setter opp saksliste for det enkelte møte.

Innkalling med saksliste og saksdokument skal legges ut på kommunens hjemmeside og hos den enkeltes iPad 7 dager før møtet. Politisk sekretariat har rutiner for utsending av innkalling/saksdokument på e-mail til politisk nivå og andre.

Saksforberedelse og saksdokument

Ordføreren er ansvarlig for hvilke saker som settes på dagsorden i formannskapet og kommunestyre. Lederen i andre utvalg har tilsvarende ansvar, Jmf ny kommunelov §11-3

Rådmannen har ansvaret for at saker som skal behandles i folkevalgte organer er forsvarlig utredet og i samsvar med de regler som lov, reglementer eller vedtak fastsetter.

Saksframleggene skal være grundige og oversiktlige, omfatte hovedproblemstillinger, alternative løsninger, administrasjonens vurderinger og forslag til innstilling, i utgangspunktet maks 1 A4 side. Innstillingen skal være kort og klar og gjøre rede for utfallet av saken. Gjelder saken valg eller tilsetning av rådmann, legges saken fram uten innstilling.

Rådmannen saksbehandler sakene for klagenemnda i de tilfellene han ikke er inhabil. Dersom rådmannen er inhabil, forberedes sakene i annen kommune.

Sakene avgjøres med en gangs politisk behandling.

Økonomisaker og plansaker knyttet til kommuneplanen skal behandles 2 ganger, enten i utvalg eller formannskapet før de avgjøres i kommunestyret. Andre saker som ikke er delegert, oversendes i størst mulig grad direkte til kommunestyret.

Forfall - inhabilitet - vararepresentanter

Dersom et medlem ikke kan møte på grunn av lovlig forfall, skal det så tidlig som mulig gis melding om dette. Grunnen til forfallet skal oppgis uoppfordret. Rette vedkommende skal snarest kalle inn varamedlem. Forfall meldes møtesekretær med kopi til gruppeleder i partiet.

Administrasjonen kaller inn vararepresentant ved forfallsvarsel, og sender ut kvittering til avsender på mottatt melding om forfall.

Gruppeleder for det enkelte parti skal bli gitt en tilbakemelding hvis ingen vara kan møte.

En representant skal i god tid ta opp habilitetsspørsmål med organets leder/møtesekretær - som kan innkalle vararepresentant. Organet selv avgjør spørsmålet om habilitet.

Den som etter forvaltnings- og kommunelovens bestemmelser er inhabil i en sak, eller som etter ny kommunelov § 7-9 blir fritatt, tar ikke del i behandlingen av vedkommende sak, og heller ikke i evt. debatt om vedkommendes habilitet.

En representant som blir erklært inhabil skal forlate møtebordet, men trenger ikke å forlate møtesalen dersom saken ikke er unntatt offentlighet. Det samme gjelder dersom en representant blir fritatt fra å delta under behandlingen.

Møteoffentlighet

Alle møter i politiske organer holdes for åpne dører.

Unntak for dette er når saker skal behandles i lukket møte ihht offentlighetslovens bestemmelser. Det skal henvises til hvilken § i off.loven som kommer til anvendelse.

Taushetsplikt

Representanter og ansatte som deltar i behandling av taushetsbelagte saker etter Fvl. § 13 er bundet av taushetsplikten slik denne er definert i samme lov.

Møteledelse

Møtet ledes av organets leder. Møtet avvikles i henhold til god møteskikk for kommunale organer. Møteleder skal påse at alle innlegg knytter seg til saken som er oppe til behandling.

Møtelederen skal ikke kommentere innlegg som er holdt, men kan rette opp misforståelser når det er nødvendig.

Bare organets medlemmer og møtende varamedlemmer kan komme med forslag eller merknader dersom ikke lovbestemmelser eller reglement gir noen annen rett til det. Forslaget skal gis skriftlig til møtelederen og politisk sekretariat. Muntlig kan en komme med forslag til valg eller tilsetning i tjeneste, om å utsette en sak eller om et forslag ikke skal vedtas. Møtelederen refererer forslaget og sørger for evt. kopiering av forslaget. Avstemninger foregår i henhold ny kommunelov §11-9.

Alle avklaringer om gjennomføring av møtet, vedtas av organet selv med alminnelig flertall hvis ikke annet følger av lov.

Innlegg i debatt

Når møtelederen har referert innstillingen og ellers redegjort for saken, får medlemmene ordet i den rekkefølge de ber om det. Alle innlegg skal rettes til møtelederen.

Møtelederen passer på at innleggene knytter seg til saken. Det må ikke sies noe som krenker forsamlingen, enkeltmedlemmer eller andre.

Møtelederen kan stoppe talerne når de bryter reglementet, for å rette åpenbare misforståelser eller når innleggene bare inneholder gjentakelser av det som er sagt tidligere.

Det er anledning til replikker til hvert innlegg. Replikker skal tegnes under innlegget. Møtelederen kan henvise en replikk til ordinær talerliste dersom han mener det er hensiktsmessig. Ønske om replikk vises ved å rette to fingre i luften.

Kommentarer til forretningsorden skjer ved å si: "Til forretningsorden".

Taletid

Organet kan etter forslag fra møteleder, med alminnelig flertall gjøre vedtak om å begrense taletiden, eller tilsvarende når organet mener at det er debattert lenge nok, om at debatten er slutt.

Forslag

Medlemmer kan fremme forslag i en sak som er oppe til behandling. Organet har plikt til å ta forslaget opp til avstemning.

Forslaget skal leveres skriftlig til møteleder og undertegnes av forslagsstiller. Et forslag kan likevel gis muntlig når det gjelder valg eller tilsettingsaker. Det samme gjelder når et forslag går ut på at saken skal utsettes, oversendes annet organ eller at forslaget skal forkastes. Møtelederen skal gjenta forslaget muntlig.

Avstemning

Når en sak er tatt opp til behandling, kan møtet ikke heves før saken er avgjort ved avstemning eller organet har vedtatt å utsette behandlingen.

Når debatten er slutt, sier møtelederen fra om at saken er tatt opp til avstemning. Fra da og til avstemningen er ferdig, må det ikke være ordskifte om saken eller leveres nye forslag.

Bare de medlemmer som er til stede når saken tas opp til avstemning, har rett til å avgi stemme.

Alle plikter å stemme. Ved valg og tilsetninger er det adgang til å stemme blankt.

Dersom ingen fremmer endringsforslag eller uttaler seg mot innstillingen i saken, anses innstillingen enstemmig vedtatt.

Avstemningen skjer ved håndsopprekking. Ved valg og tilsetninger skal avstemning skje skriftlig dersom ett av medlemmene krever det.

Når det er mange forslag til vedtak skal det stemmes over det mest ytterliggående først. Når det er to forslag, kan det være riktig å sette disse opp mot hverandre ved alternativ stemmegivning. Møtelederen foreslår hvordan avstemningen skal gjennomføres.

Prøveavstemning

Før det avholdes endelig avstemning i en sak, kan det avholdes prøveavstemning som ikke er bindende. Resultatet av den skal ikke føres i protokollen.

Spørsmål og interpellasjoner

Spørsmål til spørretimen rettes til ordføreren skriftlig og senest 7 dager før møtet - dvs når innkalling til møtet er representantene i hende.

Spørsmål til spørretimen tas opp i starten på møtet.

Spørsmål refereres og besvares av ordføreren. Spørsmålsstiller gis anledning til en kommentar på ordførerens svar. Spørsmål kan ikke behandles på ordinær måte i møtet.

Interpellasjoner må være innkommet til ordføreren skriftlig senest 7 dager før møtet.

Interpellasjonen må bare omhandle en sak og gjelde saker som naturlig hører inn under organets virkeområde. Interpellasjonen skal ikke inneholde begrunnelse og kommentarer utover det som er nødvendig for å klargjøre interpellasjonen. Forslag (om realiteten) som settes fram i forbindelse med interpellasjonen, kan ikke avgjøres i møtet dersom møtelederen eller 1/3 av forsamlingen setter seg mot det.

Ordskifte vedr. interpellasjoner skal ikke overskride 30 min.

Spørsmål og interpellasjoner skal refereres i møteprotokollen.

Andre møtedeltakere - utsendinger

I møte kan organene ta imot utsendinger fra interessegrupper og andre organ som ønsker å uttale seg om en sak som er til behandling eller gi informasjon. Innlegget må ikke overskride 20 min. Slike utsendinger må kontakte lederen av organet i forkant og gjøre avtale om den praktiske gjennomføringen.

Rådmannen eller den hun/han bemyndiger kan delta i politiske organers møter og har tale- og forslagsrett.

Møteprotokoll

Alle politiske organer fører møteprotokoll fra sine forhandlinger og skal inneholde:

- tid og sted for møtet
- innkalling evt. merknader
- hvem som møtte og var fraværende
- hvem som evt. har permisjon fra deler av møtet
- hvilke saker som ble behandlet og gangen i forhandlingene
- evt. endring i innstilling under møtet
- alle framsatte forslag skal leveres skriftlig/digitalt
- avstemmingsresultat

- hvem av medlemmene som stemmer hva i den enkelte sak skal fremgå av protokollen i utvalg og formannskap, ikke i kommunestyret.
- partienes stemmegivning evt. representantens stemmegivning i de enkelte saker

En representant eller gruppe kan fremme protokolltilførsel. Protokolltilførsel skal leveres skriftlig/digitalt til møteleder og politisk sekretariat og må være fremmet i møtet.

Høringer

De politiske organer kan beslutte å gjennomføre høringer i forbindelse med behandlingen av konkrete saker eller for belysning av ulike saksforhold. Høringer (både allmannamøter og begrensede høringer) er i utgangspunktet åpne.

Høringene ledes av organets leder som har ansvaret for forberedelsen og gjennomføringen i samråd med sitt organ. Det kan inviteres eller engasjeres innledere til høringene. Det fattes ingen beslutninger. Det føres et kort og oppsummerende referat fra høringene.

Utvalg for tids- og saksavgrensede oppgaver (ad hoc)

Kommunalt organ kan nedsette ad hoc -utvalg for å ivareta tids- og saksavgrensede oppgaver innenfor organets arbeids- og ansvarsområde. Ad-hoc utvalg kan bestå både av representanter fra utvalget selv og andre. Ad-hoc utvalg kan ikke tildeles vedtaksmyndighet.

Mandat, sammensetning og godtgjørelse godkjennes av formannskapet.

Lovlighetskontroll

Tre eller flere medlemmer av kommunestyret kan sammen bringe en avgjørelse truffet av folkevalgt organ eller rådmannen inn for departementet til lovlighetskontroll jfr. ny kommunelov kapittel 27 Lovlighetskontroll. Tidsfristen for krav om lovlighetskontroll er 3 uker fra vedtaket er fattet.

Krav om lovlighetskontroll skal fremmes for det organ som har truffet avgjørelsen. Organet skal selv behandle lovlighetsklagen og avgjøre om klagen tas til følge eller ikke.

Tar organet ikke lovlighetsklagen til følge, skal saken sendes til fylkesmannen etter kommunelovens bestemmelser.

Dette gjelder ikke avgjørelser om ansettelse, oppsigelse eller avskjed.

Folkevalgtes dokumentinnsyn

Folkevalgte har tilgang til alle dokumenter i den kommunale forvaltning etter prinsippet om meroffentlighet jfr. Offl. § 2.3 og ny kommunelov §11-13

Kommunestyret kan treffe vedtak om å få innsyn i dokumenter for hele den kommunale forvaltning. Andre organer kan treffe tilsvarende vedtak for sitt arbeids- og ansvarsområde. Dette gjelder også innsyn i saksdokumenter som inneholder taushetsbelagte opplysninger når det er et klart behov for dette ved behandlingen av en konkret sak i vedkommende organ jfr. Fvl. § 13 b nr. 2 og 4. Dersom saken ikke er ferdig utredet har administrasjonen ikke plikt til å gi noen vurdering av saken.

Kontrollutvalget har selvstendig innsyn i henhold til § 6 i egen forskrift for kontrollutvalg.

Henvendelser om dokumentinnsyn etter dette punkt skal rettes til rådmann eller den hun/han bemyndiger.

Møtetid

Kommunestyrets møtetid kan variere etter saksmengde. Kommunestyret skal avslutte klokken 1600 med mindre kommunestyret fatter vedtak om annen møteslutt i møtet.

Saksmengde og antatt møtetid vil regulere når møtet starter. Møtetidspunktet angis på innkallingen.

Ikrafttredelse

Reglementet gjelder fra 01.01 2020 og fra samme tidspunkt oppheves tidligere reglement.

Overordnet reglement for delegasjon av myndighet

Formål

All myndighet er lagt til kommunestyret. Det er kommunestyrets oppgave å delegere myndighet slik at en får en effektiv organisasjon. De hensyn som må avveies i den forbindelse er:

- Rettssikkerhet for innbyggere som har saker til behandling
- Effektiv ressursbruk
- Service og saksbehandlingstid
- At enkeltavgjørelser skal være i samsvar med politiske mål og retningslinjer

Dette overordnede delegasjonsreglementet gir:

- Retningslinjer for hvordan myndighet delegeres
- Retningslinjer for bruk av delegert fullmakt
- Tiltak for rettssikkerhet, kontroll og tilbakemelding

Hjemmel

Kommunestyret fastsetter selv området for de faste utvalgs virksomhet. Slike utvalg kan tildeles avgjørelsesmyndighet i alle saker hvor ikke annet følger av lov.

Delegeringslinjen

All delegering tar utgangspunkt i kommunestyret. Kommunestyret delegerer til andre politiske utvalg og til administrasjonen ved rådmannen.

Generelle retningslinjer

All delegert myndighet utøves i henhold til lover, forskrifter, retningslinjer og planer gitt av overordnet organ, og innenfor budsjettets rammer og forutsetninger.

Omgjøringsrett

Overordnet organ kan av eget tiltak omgjøre et underordnet politisk organs vedtak. Leder av overordnede organ kan bestemme at iverksetting av vedtaket skal utsettes inntil endelig vedtak er fattet. Eventuell omgjøring må ta hensyn til Fvl § 35.

Avgjørelser som krever samordning

Delegert myndighet skal ikke brukes slik at avgjørelsen får konsekvenser ut over eget arbeids- og ansvarsområde. I slike tilfeller kreves enighet mellom de ulike involverte organer. Oppnås ikke enighet skal saken bringes inn for overordnet organ.

Mindretallsanke

I saker der et politisk organ har fått delegert avgjørelsesmyndighet, kan minst 1/3 av medlemmene, ordføreren eller rådmannen før møtets slutt kreve saken lagt fram for nærmeste overordnede organ.

Alle enkeltvedtak kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse i henhold til fvl. § 2.

For alle enkeltvedtak truffet av politisk organ etter delegert myndighet fra kommunestyret, går klagen til kommunens klageutvalg (klageinstansen) etter at saken har vært til ny behandling i vedkommende organ (underinstansen). Gis klager fullt ut medhold i underinstansen, stopper saken der.

Dette punktet berører ikke klageadgangen til Fylkesmannen etter særlov.

Dokumentasjon av delegerte beslutninger

Alle delegerte saker behandles etter forvaltningsloven og regler fastsatt for saksbehandlingen i kommunen.

Rapportering av delegerte beslutninger

Rådmannen fører systematisk oversikt over alle delegerte vedtak som fattes. Kommunestyret, revisjonen, kontrollutvalget eller andre faste utvalg kan når det måtte ønske det be om å få oversikt over alle eller et utvalg av vedtak som er fattet.

Delegering til administrasjonen

All delegering fra politiske utvalg til administrasjonen er delegering til rådmannen, så fremt særlov ikke bestemmer noe annet.

Rådmannen kan videredelegere sin myndighet gjennom intern delegering, jfr. retningslinjer for administrativ delegering i nye Ørland kommune

Reglement for kommunestyret

Kommunestyrets størrelse og sammensetning

Kommunestyret består av 35 representanter, valgt etter reglene i valg- og kommunelov.

Kommunestyret myndighetsområde

Kommunestyret er øverste besluttede organ med overordnet ansvar for hele kommunens virksomhet og vedtar alle saker så langt ikke annet følger av lov eller delegeringsvedtak.

Kommunestyrets myndighet framgår av kommunelov, særlover, forskrifter og egne vedtak.

Kommunestyret vedtar selv:

- Kommuneplanen
- Handlingsplan med økonomiplan for 4 år og årsbudsjett
- Årsregnskap
- Årsmelding
- Opprettelse av nye, nedleggelse av eksisterende eller vesentlige endringer i kommunens tjenestetilbud
- Politisk og administrativ organisering og styring
- Valg av styrer, råd og utvalg
- Ansettelse av rådmann og revisor
- Areal- og temaplaner
- Reguleringsplaner
- Prosjektregnskap/-rapport for kommunens investeringsprosjekter.
- Periodevis rapportering
- Eierskapsmelding
- Reglementer/forskrifter

Listen over er ikke uttømmende.

Reglement for formannskapet

Formannskapets størrelse og sammensetning

Formannskapet består av 7 medlemmer, valgt etter reglene i valg- og kommunelov.

Formannskapets medlemmer er i tillegg valgt til:

- Administrasjonsutvalg (arbeidsgivers representanter i partssammensatt utvalg)
- Valgstyre
- Kontrollutvalg etter alkoholloven
- Klagenemnd
- Fondsstyre for næringsfondet og RDA-midlene
- Legatstyre for kommunens legater
- 17. mai-komite

Arbeids- og ansvarsområde

Formannskapet skal behandle saker som ikke er lagt til faste utvalg eller som ikke må avgjøres i kommunestyret og de har ansvaret for drift og utviklingsrettede oppgaver.

Formannskapet innstiller til kommunestyrets vedtak i økonomisaker som nevnt i ny kommunelov §14-3 tredje ledd og til skattevedtak. Formannskapet kan få tildelt vedtaksmyndighet i alle saker hvis ikke noe annet følger av lov, jmf ny kommunelov §5-6.

I tillegg har formannskapet ansvar for overordnet planlegging og strategisk utvikling.

Innenfor sitt ansvarsområde gir formannskapet innstilling overfor kommunestyret når organet ikke selv har avgjørelsesmyndighet. Dette gjelder i alle saker som vil binde opp kommunen økonomisk utover vedtatt budsjett og økonomiplan.

Formannskapet har myndighet til å treffe vedtak i saker som skulle vært avgjort av annet organ, når det er nødvendig at vedtak treffes så raskt at det ikke er tid til å innkalle dette jmf ny kommunelov §11-8.

Myndighet i lov og forskrifter

Formannskapet fatter vedtak i enkeltsaker innenfor alle særlovsområder og kommunale forskrifter så langt denne myndighet ikke er delegert til annet organ eller administrasjonen.

Reglement for utvalgene.

Valg og sammensetning

I henhold til ny kommunelov §5-7 oppretter kommunestyret fire utvalg med struktur som saksforberedende organ for kommunestyret.

Som prinsipp legges til grunn at medlemmene i utvalgene skal være folkevalgt. Dvs at medlemmene til disse skal velges fra kommunestyrets valgte representanter og vararepresentanter.

Kommunestyrets medlemmer er medlemmer i utvalgene med unntak av medlem av kontrollutvalget, som også sitter i kommunestyret, samt ordfører og varaordfører

Følgende utvalg er oppnevnt av kommunestyret:

- Utvalg for helse og familie
- Utvalg for oppvekst og utdanning
- Utvalg for samfunnsutvikling, miljø, landbruk og teknikk
- Utvalg for næring, arbeid og kultur

Kommunestyret velger medlemmer, varamedlemmer samt utvalgenes leder og nestleder.

Arbeids- og ansvarsområde

En sentral oppgave for utvalgene å bidra til å vitalisere det politiske arbeidet i kommunestyret, gjøre kommunestyret til en attraktiv arena for politisk arbeid og bedre rekrutteringen til politisk arbeid i lokalsamfunnet.

Utvalgene har et særlig ansvar innenfor sitt fagområde og skal

- avgi innstilling til kommunestyret i løpende saker
- avgi uttalelse til formannskapet om rådmannens budsjett- og økonomiplanforslag
- avgi uttalelse i saker/høringer som forelegges av ordfører, formannskap og/eller av andre utvalg.

Utvalgene kan ta opp enhver sak innenfor sitt ansvarsområde som gjelder kommunens styring og utvikling, og skal legge hovedvekt på langsiktig styring og utvikling av lokalsamfunnet gjennom aktivt og reelt politisk engasjement.

Utvalgene har rett til å ta selvstendig initiativ overfor rådmannen for å be om opplysninger i saker.

Større utredninger må vedtas av kommunestyret.

I saker hvor saksordfører er oppnevnt skal han/hun legge saken fram for kommunestyret, og gir i tillegg til den skriftlige innstillingen en muntlig orientering for kommunestyret ved innledningen av behandlingen der.

Generell myndighet

Utvalgene kan arrangere åpne eller lukkede høringer om saker som de har til behandling, og innkalle/invitere hvem de måtte ønske til utvalget.

Det er særlig viktig med god rolleforståelse mellom politisk nivå og administrasjonen i utvalget. Rådmannen skal legge fram sine faglige vurderinger gjennom saksframlegg, og ellers være til disposisjon for å svare på spørsmål.

Utvalg for helse og familie

Valg:

Utvalg for helse og familie skal ha 7 medlemmer som velges blant kommunestyrets medlemmer og varamedlemmer. Kommunestyret velger leder og nestleder.

Ansvarsområde:

Utvalg for helse og familie skal arbeide med kvalitetsutvikling i kommunens helsetjenester, innenfor vedtatte økonomiske rammer.

Utvalget kan be om utredninger, ta opp temaer og stille spørsmål til rådmannen (administrasjonen) og bruke dette i sitt arbeid i utvalget.

Utvalget kan komme med henvendelser til formannskap i form av å be om at saker blir behandlet, eller komme med råd eller anbefalinger.

Utvalget kan få oppdrag fra kommunestyret og formannskap og løser disse i samarbeid med rådmannen.

Utvalget skal uttale seg om, evt komme med innspill til økonomiplan og budsjettforslag.

Utvalget kan komme med forslag til temamøter i kommunestyret og kan få i oppgave å gjennomføre disse i samarbeid med rådmannen.

Utvalget skal gis mulighet til å uttale seg om kvalitetsmeldinger og som legges ved til politisk behandling.

Utvalget bestemmer hvem man inviterer til å være med på møter, men bør tilstrebe å invitere relevante mellomledere i kommunen.

Myndighet

Utvalget innstiller til kommunestyret innenfor sitt ansvarsområde i saker hvor kommunestyret har avgjørelsesmyndighet

Utvalg for oppvekst og utdanning

Valg

Utvalg for oppvekst og utdanning skal ha 7 medlemmer som velges blant kommunestyrets medlemmer og varamedlemmer. Kommunestyret velger leder og nestleder.

Ansvarsområde

Utvalg for oppvekst og utdanning skal arbeide med kvalitetsutvikling i kommunens oppvekstsektor, flyktningetjeneste og voksenopplæring innenfor vedtatte økonomiske rammer.

Utvalget kan be om utredninger, ta opp temaer og stille spørsmål til rådmannen (administrasjonen) og bruke dette i sitt arbeid i utvalget.

Utvalget kan komme med henvendelser til formannskap i form av å be om at saker blir behandlet, eller komme med råd eller anbefalinger.

Utvalget kan få oppdrag fra kommunestyre og formannskap og løser disse i samarbeid med rådmannen.

Utvalget skal uttale seg om, evt komme med innspill til økonomiplan og budsjettforslag.

Utvalget kan komme med forslag til temamøter i kommunestyret og kan få i oppgave å gjennomføre disse i samarbeid med rådmannen.

Utvalget skal gis mulighet til å uttale seg om kvalitetsmeldinger og som legges ved til politisk behandling.

Utvalget bestemmer hvem man inviterer til å være med på møter, men bør tilstrebe å invitere relevante mellomledere i kommunen.

Myndighet

Utvalget innstiller til kommunestyret innenfor sitt ansvarsområde i saker hvor kommunestyret har avgjørelsesmyndighet

Utvalg for samfunnsutvikling, miljø, landbruk og teknikk

Valg

Utvalg for samfunnsutvikling, miljø, landbruk og teknikk skal ha 12 medlemmer som velges blant kommunestyrets medlemmer og varamedlemmer. Kommunestyret velger leder og nestleder.

Utvalget opprettes med to underutvalg.

Plansaker er delegert til Planutvalget og landbrukssaker er delegert til Landbruksnemnd

Til underutvalgene oppnevnes det ut fra utvalgets medlemmer 7 medlemmer til Planutvalget og 5 medlemmer til Landbruksnemnd

Utvalget for samfunnsutvikling, miljø, landbruk og teknikk er kommunens trafikksikkerhetsutvalg.

Ansvarsområde

Utvalg for samfunnsutvikling, miljø, landbruk og teknikk skal arbeide med kvalitetsutvikling av kommunens ansvar innenfor plan og forvaltning, vannforsyning, kommunalteknikk, eiendom og landbruk innenfor vedtatte økonomiske rammer.

Utvalget kan be om utredninger, ta opp temaer og stille spørsmål til rådmannen (administrasjonen) og bruke dette i sitt arbeid i utvalget.

Utvalget kan komme med henvendelser til formannskap i form av å be om at saker blir behandlet, eller komme med råd eller anbefalinger.

Utvalget kan få oppdrag fra kommunestyre og formannskap og løser disse i samarbeid med rådmannen.

Utvalget skal uttale seg om, evt komme med innspill til økonomiplan og budsjettforslag.

Utvalget kan komme med forslag til temamøter i kommunestyret og kan få i oppgave å gjennomføre disse i samarbeid med rådmannen.

Utvalget skal gis mulighet til å uttale seg om kvalitetsmeldinger og som legges ved til politisk behandling.

Utvalget bestemmer hvem man inviterer til å være med på møter, men bør tilstrebe å invitere relevante mellomledere i kommunen.

Myndighet

Utvalget innstiller til kommunestyret innenfor sitt ansvarsområde i saker hvor kommunestyret har avgjørelsesmyndighet

Planutvalg

Valg

Planutvalget er en organisatorisk del av Utvalg for samfunnsutvikling, miljø, landbruk og teknikk.

Planutvalget består av 7 medlemmer.

Ansvarsområde

Planutvalget har særlig ansvarsområde kommuneplan, reguleringsplaner og byggesaker.

Planutvalget har ansvar for drift og utvikling innen områdene kommunaltekniske tjenester, eiendomsforvaltning, (havn og farvann, parkanlegg) arealforvaltning, samferdsel og miljø i henhold til kommuneplanens, handlingsprogrammets, økonomiplanens og årsbudsjettets rammer og prioriteringer.

Myndighet

Generell delegering

I medhold av § 5-14 i ny kommunelov delegerer kommunestyret til Planutvalget sin myndighet til å treffe avgjørelser i saker som gjelder utvalgets ansvarsområde og som det etter særlov er adgang å delegere til utvalg o.l.

Den generelle delegeringen gjelder likevel ikke:

1. Forhold som krever samordnet behandling fra flere avdelinger.
2. Fastsettelse av regler og generelle retningslinjer om forhold som kan berøre flere sektorer i kommunen.
3. Forhold som er direkte delegert til formannskap, andre utvalg/nemnder eller administrasjonen.

Landbruksnemnd

Valg

Landbruksnemnda er en organisatorisk del av Utvalg for samfunnsutvikling, miljø, landbruk og teknikk.

Landbruksnemnda består av 5 medlemmer

Ansvarsområde

Landbruksnemnda har særlig ansvar for landbruksrelaterte politiske saker som delingssaker og byggesaker på landbruksområder.

Myndighet

Generell delegering

I medhold av § 5-14 i ny kommunelov delegerer kommunestyret til landbruksnemnda sin myndighet til å treffe avgjørelser i saker som gjelder landbruksnemndas ansvarsområde og som det etter særlov er adgang til å delegere til utvalg o.l.

Fagmyndigheten etter viltloven og lov om laksefiske og innlandsfiske er delegert til utmarksrådet, og har tilsvarende avgjørelsesmyndighet som beskrevet under landbruksnemnda her for disse lovene.

NB! Ørland kommune har i dag eget utmarksråd.

Dersom det er oppnevnt egen vilt-/innlandsfiskeremnd, er denne fagmyndighet etter viltloven og lov om laksefiske og innlandsfiske og har tilsvarende avgjørelsesmyndighet som beskrevet under landbruksnemnda her for disse lovene.

Den generelle delegeringen gjelder likevel ikke:

1. Forhold som krever samordnet behandling fra flere avdelinger.
2. Fastsettelse av regler og generelle retningslinjer om forhold som kan berøre flere sektorer i kommunen.
3. Forhold som er direkte delegert til formannskap, andre utvalg/nemnder eller administrasjonen

Utvalg for næring, arbeid og kultur

Valg

Utvalg for næring, arbeid og kultur skal ha 7 medlemmer som velges blant kommunestyrets medlemmer og varamedlemmer. Kommunestyret velger leder og nestleder.

Ansvarsområde

Utvalget har ansvar for overordnet næringsutvikling, investering, boligprogram og utbyggingsavtaler.

Husbankens virkemidler (bostøtte og etableringslån), sosiale tjenester, rustjenester.

Utvalget kan be om utredninger, ta opp temaer og stille spørsmål til rådmannen (administrasjonen) og bruke dette i sitt arbeid i utvalget.

Utvalget kan komme med henvendelser til formannskap i form av å be om at saker blir behandlet, eller komme med råd eller anbefalinger.

Utvalget kan få oppdrag fra kommunestyre og formannskap og løser disse i samarbeid med rådmannen.

Utvalget skal uttale seg om, evt komme med innspill til økonomiplan og budsjettforslag.

Utvalget kan komme med forslag til temamøter i kommunestyret og kan få i oppgave å gjennomføre disse i samarbeid med rådmannen.

Utvalget skal gis mulighet til å uttale seg om kvalitetsmeldinger og som legges ved til politisk behandling.

Utvalget bestemmer hvem man inviterer til å være med på møter, men bør tilstrebe å invitere relevante mellomledere i kommunen.

Myndighet

Utvalget innstiller til kommunestyret innenfor sitt ansvarsområde i saker hvor kommunestyret har avgjørelsesmyndighet

Reglement for Kontrollutvalg

Kommunen er pålagt internt tilsyn og kontroll, dette er regulert i ny kommunelov kapittel 23

Kommunestyret velger selv et kontrollutvalg som skal føre løpende kontroll på deres vegne (§23-1)

Kommunestyret velger selv en leder, en nestleder og øvrige medlemmer og varamedlemmer til utvalget. Lederen kan ikke være medlem av samme parti eller tilhøre samme gruppe som ordføreren. Utvalget skal ha minst fem medlemmer. Minst ett medlem skal velges blant kommunestyrets medlemmer. §23-1 lister opp hvem som er utelukket fra valg.

Medlemmer og varamedlemmer av kontrollutvalget kan ikke velges som

- Ordfører eller varaordfører
- Medlem eller varamedlem av formannskap
- Medlem eller varamedlem av kommunalt folkevalgt organ med beslutningsmyndighet
- Medlem eller varamedlem av kommunestyreutvalg.

Kontrollutvalgets ansvar og myndighet (§23-2)

Kontrollutvalget skal påse at:

- Kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte
- Det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak.
- Det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet og av selskaper kommunen har eierinteresser i.
- Det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll)
- Vedtak som kommunestyret treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter blir fulgt opp.

Kontrollutvalgets leder har møte – og talerett i kommunestyret når utvalgets saker behandles.

Utvalgets leder kan la ett av de andre medlemmene i utvalget utøve denne retten på sine vegne.

Kontrollutvalget kan kreve at kommunen legger fram enhver opplysning, redegjørelse eller dokument utvalget finner nødvendig for å utføre sine oppgaver. Kontrollutvalget kan foreta undersøkelser som det mener er nødvendige. Taushetsplikten er ikke til hinder for å gjennomføre kontrolltiltak etter dette leddet.

Kontrollutvalget har rett til å være tilstede i lukkede møter i folkevalgte organer i kommunen.

Kommunestyret kan selv bestemme at denne retten ikke gjelder lukkede møter i kommunestyret.

Departementet kan gi forskrift om kontrollutvalgets oppgaver og saksbehandling. (jmf endringer i ny kommunelov)

Reglement for Ungdomsrådet

Valg og sammensetning

Ungdomsrådet skal ha en valgperiode på inntil to år.

Medlemmene i ungdomsrådet skal på valgtidspunktet ikke ha fylt 19 år.

12 ungdommer velges fra elevrådene ved Ørland Ungdomsskole, Botngård skole og Fosen Videregående skole

Det velges 1 medlem fra henholdsvis Idrettsråd, Musikkråd og kulturskole

Det velges 3 politikere fra kommunestyret.

Departementet gir forskrift om oppgaver, organisering og saksbehandling for rådet.

Myndighetsområde:

Ungdomsrådet er et rådgivende organ for kommunen og har rett til å uttale seg i saker som gjelder barn og unge. Rådet kan også ta opp temaer de ønsker kommunestyret skal ta opp til behandling

Ungdomsrådet kan avgi innstilling til formannskap/kommunestyre om handlingsplan (økonomiplan/budsjett) og kommuneplan.

Ungdomsrådet kan på eget initiativ ta opp saker som angår kommunen.

Representanter fra Ungdomsrådet har møte- og talerett i kommunestyret i saker som

Ungdomsrådet har behandlet.

Informasjon

Ungdomsrådet utarbeider hvert år en årsrapport om sin virksomhet. Årsrapporten sendes kommunestyret til orientering og legges ut på kommunens hjemmeside.

Reglement for Eldrerådet

Valg og sammensetning

Kommunestyret skal selv velge et eldreråd. Flertallet av medlemmene skal på valgtidspunktet ha fylt 60 år.

Eldrerådet består av 7 medlemmer som oppnevnes av kommunestyret.

4 medlemmer oppnevnes etter forslag fra Ørland Pensjonistforening og Bjugn pensjonistforening

Rådet velger selv leder og nestleder.

Departementet gir forskrift om oppgaver, organisering og saksbehandling for rådet.

Myndighetsområde

Eldrerådet skal forelegges alle saker som angår eldres levekår før beslutning foretas i kommunestyret

Eldrerådet kan avgi uttalelse til formannskap/kommunestyre om handlingsplan (økonomiplan/budsjett) og kommuneplan.

Eldrerådet kan på eget initiativ ta opp saker som angår eldre i kommunen.

Representanter fra Eldrerådet har møte- og talerett i kommunestyret i saker som Eldrerådet har behandlet.

Informasjon

Eldrerådet utarbeider hvert år en årsrapport om sin virksomhet. Årsrapporten sendes kommunestyret til orientering og legges ut på kommunens hjemmeside.

Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne

Valg og sammensetning

Kommunestyret skal selv velge et råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne består av 5 medlemmer som oppnevnes av kommunestyret. 3 medlemmer oppnevnes etter forslag fra de funksjonshemmedes sine organisasjoner.

Rådet velger selv leder og nestleder.

Myndighetsområde

Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne skal forelegges alle saker som angår mennesker med nedsatt funksjonsevne før beslutning foretas i kommunestyret.

Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne kan avgi uttalelse til formannskap/kommunestyre om handlingsplan (økonomiplan/budsjett) og kommuneplan.

Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne kan på eget initiativ ta opp saker som angår mennesker med nedsatt funksjonsevne i kommunen.

Representanter fra Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevnes har møte- og talerett i kommunestyret i de saker som Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne har behandlet.

Informasjon

Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne utarbeider hvert år en årsrapport om sin virksomhet. Årsrapporten sendes kommunestyret til orientering og legges ut på kommunens hjemmeside.

NOTATER

NOTATER

Fra Lerbern utsikt over Innstrand og Nes (Kenneth Ring)

Ny kommunelov – kort oversikt over de viktigste endringsforslagene

- **Kommunalt selvstyre.** Foreslår å lovfeste det kommunale selvstyret og enkelte prinsipper for nasjonale myndigheters forhold til kommunene.
- **Folkevalgte organer.** Reglene blir tydeligere og forenklet. Kommunene kan bare opprette folkevalgte organer som er omtalt i loven. Alle folkevalgte organer, med unntak av kommunerådet, skal følge hovedregelen om åpne møter. Folkevalgte organer får en utvidet innsynsrett i kommunale saksdokumenter.
- **Administrasjonen.** Lederen for administrasjonen kalles *kommunedirektør* i loven. Tydeliggjøring av ansvaret og myndigheten som kommunedirektøren har.
- **Kommunal parlamentarisme.** Foreslår at det skal kreves 2/3-flertall for å kunne innføre kommunal parlamentarisme som styringsform. Kommunerådet skal rapportere til kommunestyret om prinsipielle vedtak som rådet treffer. Foreslår også en rett for kommunestyremedlemmene til å fremme private forslag.
- **Suspensjon og fratakelse av verv.** Foreslår å gi kommunestyret adgang til å suspendere en *ordfører* som er tiltalt for forhold som kan straffes med fengsel i 3 år eller mer. Krav om 2/3-flertall i kommunestyret. Foreslår også en snever adgang for kommunestyret til å frata *ordføreren* dette vervet dersom hun eller han er uskikket. Krav om 90 %-flertall i kommunestyret. Vedtakene kan påklages til departementet. Klageretten er en rettssikkerhetsgaranti.
- **Velferdsgoder.** Foreslår en plikt for kommunene til å sørge for regler som sikrer folkevalgte ulike typer permisjon, for eksempel foreldrepermisjon. De skal også sørge for at de folkevalgte får samme rett til sykepenge og ytelse ved yrkesskade som ansatte i kommunen. Rettighetene gjelder folkevalgte med vervet som hovedbeskjeftigelse.
- **Interkommunale samarbeid.** Forslag om å oppheve den såkalte § 27-modellen. I stedet innføres *kommunale oppgavefelleskap* og *interkommunale politiske råd* som nye interkommunale samarbeidsmodeller.
- **Økonomiforvaltning.** Kommunenes ansvar for å ivareta egen økonomi og handlingsrom på lang sikt tydeliggjøres i loven. Forslag om å gi kommunestyret plikt til å fastsette finansielle måltall (lokale handlingsregler). Kravet til minimumsavdrag på lån økes. Lovfesting av regler for beregning av selvkost.
- **Styring og kontroll.** Forslag om at kommunestyrene må vedta en eierskapsmelding. Eierskapsmeldingen skal gi oversikt over de kommunale selskapene kommunen selv eier, kommunens prinsipper for eierstyring og kommunens formål med eierskapet. Forslag om utvidet innsyns- og undersøkelsesrett for kontrollutvalget og revisjonen i private virksomheter som utfører oppgaver for kommunen. Innsynsretten skal kunne brukes til å kontrollere at kontrakten med den private virksomheten blir oppfylt. Forslag om at regnskapsrevisor får en utvidet plikt til å undersøke om økonomiforvaltningen følger lover og regler
- **Statlig tilsyn.** Forslag om at kommunene får partsrettigheter i alle faser av et tilsyn. Fylkesmannen får en tydeligere rolle i å følge opp og ha dialog med kommunene. Det legges også opp til en sterkere samordning mellom det statlige tilsynet og kommunenes egenkontroll.

